

SENAT DE BELGIQUE

BELGISCHE SENAAT

SESSION DE 1983-1984

23 AOUT 1984

**Projet de loi relatif à la protection de la personne
des malades mentaux**

DOCUMENTS PARUS ANTERIEUREMENT

Sénat :

253 (1968-1969) :

— N° 1 : Projet de loi.

292 (S.E. 1974) : 1

— N° 2 : Rapport de M. Hambye;
— N° 3 : Amendement de M. Hambye.

Annales des 17 et 24 octobre 1974.

Chambre des Représentants :

279 (1974-1975) :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat;
— N° 2 : Amendements de MM. Valkeniers, Baert,
A. Claes;
— N° 3 : Amendements de M. A. Claes;
— N° 4 : Amendements de M. Dupré, Mme Rijckmans, M. Baert;
— N° 5 : Amendement de M. Valkeniers;
— N° 6 : Amendements de M. Valkeniers;
— N° 7 : Amendements de M. Suykerbuyk;

ZITTING 1983-1984

23 AUGUSTUS 1984

**Ontwerp van wet betreffende de bescherming
van de persoon van de geesteszieke**

VROEGER VERSCHENEN STUKKEN

Senaat :

253 (1968-1969) :

— Nr. 1 : Ontwerp van wet.

292 (B.Z. 1974) : Nr. 1

— Nr. 2 : Verslag van de heer Hambye;
— Nr. 3 : Amendement van de heer Hambye.

Handelingen van 17 en 24 oktober 1974.

Kamer van Volksvertegenwoordigers :

279 (1974-1975) :

— Nr. 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat;
— Nr. 2 : Amendementen van de heren Valkeniers,
Baert, A. Claes;
— Nr. 3 : Amendementen van de heer A. Claes;
— Nr. 4 : Amendementen van de heer Dupré, Mevr.
Rijckmans, de heer Baert;
— Nr. 5 : Amendement van de heer Valkeniers;
— Nr. 6 : Amendementen van de heer Valkenier
— Nr. 7 : Amendementen van de heer Suykerbuyk.

- N° 8 : Rapport de M. Bourgeois;
- N° 9 : Amendement du Gouvernement.

Annales du 17 avril 1975.

Sénat :

292 (S.E. 1974) :

- N° 4 : Projet amendé par la Chambre des Repré-sentants.

- Nr. 8 : Verslag van de heer Bourgeois;
- Nr. 9 : Amendement van de Regering.

Handelingen van 17 april 1975.

Senaat :

292 (B.Z. 1974) :

- Nr. 4 : Ontwerp geamendeerd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

729 (1983-1984) - n° 1

Document de Travail n° 1

Justice

729 (1983-1984) - nr 1

Werkstuk nr 1

Justitie

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1988 - 1989

19 janvier 1989

Projet de loi relatif à la protection
de la personne des malades mentaux.

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1988 - 1989

19 januari 1989

Ontwerp van wet betreffende de be-
scherming van de persoon van de gees-
teszieke.

Texte proposé par le Groupe de tra-
vail

(Articles 1er à 20)

Tekst voorgesteld door de Werkgroep

(Artikelen 1 tot 20)

R.A 7901

R.A 7901

CHAPITRE Ier
DISPOSITIONS PRELIMINAIRES

ARTICLE 1er

Le diagnostic et le traitement des troubles psychiques ne peuvent donner lieu à aucune restriction de la liberté individuelle, en dehors des mesures de protection prévues par la présente loi, sans préjudice de l'application de la loi du 1er juillet 1964 sur la défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude.

ARTICLE 2

Ces mesures de protection ne peuvent être prises, à défaut de tout autre traitement approprié, qu'à l'égard des seuls malades mentaux dont l'état requiert celles-ci, soit qu'ils mettent gravement en péril leur santé et leur sécurité, soit qu'ils constituent une menace grave pour la vie ou l'intégrité d'autrui.

L'inadaptation aux valeurs morales, sociales, religieuses, politiques ou autres, ne peut être considérée en soi comme une maladie mentale.

CHAPITRE II
DU TRAITEMENT DES MALADES MENTAUX
EN MILIEU HOSPITALIER

ARTICLE 3

Le (malade mental) qui se fait admettre librement dans un service psychiatrique, peut le quitter à tout moment.

HOOFDSTUK I
VOORAFGAANDE BEPALINGEN

ARTIKEL 1

De diagnose en de behandeling van psychische stoornissen kunnen geen aanleiding geven tot enige vrijheidsbeperking, buiten de beschermingsmaatregelen waarin deze wet voorziet, onverminderd de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en gewoontemisdadigers.

ARTIKEL 2

Deze beschermingsmaatregelen mogen, bij gebreke van enige andere geschikte behandeling, alleen getroffen worden ten aanzien van geesteszieken wier toestand zulks vereist, hetzij omdat zij hun gezondheid en hun veiligheid ernstig in gevaar brengen, hetzij omdat zij een ernstige bedreiging vormen voor andermans leven of integriteit.

De onaangepastheid aan de zedelijke, maatschappelijke, religieuze, politieke of andere waarden mag op zichzelf niet als een geestesziekte worden beschouwd.

HOOFDSTUK II
DE BEHANDELING VAN DE GEESTESZIEKE
IN EEN ZIEKENHUIS

ARTIKEL 3

De (geesteszieke) die zich vrij laat opnemen in een psychiatrische dienst, kan deze te allen tijde verlaten.

ARTICLE 4

Lorsque l'admission et le traitement s'avèrent nécessaires ou que le séjour du (malade) admis volontairement doit être prolongé, et que le (malade)s'y refuse ou n'est pas en état de consentir valablement, une mise en observation et un traitement dans un service psychiatrique peuvent être ordonnés par décision judiciaire selon les règles déterminées aux articles suivants.

ARTICLE 5

§ 1er.- A cette fin, toute personne intéressée peut adresser une requête (écrite) au juge de paix du lieu du domicile ou de la résidence du (malade) ou, à défaut, au juge de paix du lieu où le (malade) se trouve.

Cette requête doit mentionner (à peine de nullité :)

1. les jour, mois et an;

2. les nom, prénom, profession et domicile du requérant ainsi que le degré de parenté ou la nature des relations qui existent entre le requérant et la personne dont l'hospitalisation est sollicitée;

3. l'objet de la demande et l'indication sommaire des motifs;

4. les nom, prénom, lieu et date de naissance, domicile ou résidence du (malade) ou, à défaut, le lieu où le (malade) se trouve, ainsi que, le cas échéant, les nom, prénom, domicile et qualité de son représentant légal;

5. la signature du requérant ou de son avocat.

ARTIKEL 4

Wanneer opneming en behandeling noodzakelijk blijken of het verblijf van de vrijwillig opgenomen (patiënt) moet worden verlengd, en de (zieke) zulks weigert of geen geldige toestemming kan geven, kan plaatsing ter observatie en behandeling in een psychiatrische dienst bij rechterlijke beslissing worden gelast overeenkomstig de regels gesteld in de volgende artikelen.

ARTIKEL 5

§ 1.- Ten dien einde kan iedere belanghebbende een verzoekschrift indienen bij de vrederechter van de woon- of verblijfplaats van de (zieke) of, bij gebreke daarvan, bij de vrederechter van de plaats waar de (zieke) zich bevindt.

Dit verzoekschrift vermeldt, (op straffe van nietigheid):

1. de dag, de maand en het jaar;

2. de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoeker alsook de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die er bestaan tussen de verzoeker en de persoon wiens opname wordt gevraagd;

3. het onderwerp van het verzoek en een korte opgave van de gronden waarop het berust;

4. de naam, de voornaam, de plaats en datum van geboorte, de woon- of verblijfplaats van de (zieke) of, bij gebreke daarvan, de plaats waar hij zich bevindt evenals, in voorkomend geval, de naam, de voornaam, de woonplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordiger;

5. de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

(Les articles 860, 861 et 862 du Code judiciaire sont d'application.)

§ 2.- Sous peine d'irrecevabilité de la requête, il sera joint à celle-ci un rapport médical détaillé, datant de quinze jours au plus, décrivant l'état de santé de la personne dont l'hospitalisation est demandée ainsi que les symptômes de la maladie, et justifiant la nécessité de l'hospitalisation.

Ce rapport ne peut être dressé par un médecin parent ou allié du (malade) ou attaché à un titre quelconque au service psychiatrique où le (malade) se trouve.

(§ 3.- Si la requête est déposée de manière téméraire ou vexatoire, le juge de paix peut condamner le requérant à des dommages et intérêts, sans préjudice des dispositions pénales s'il échet.)

ARTICLE 6

Si la requête est manifestement nulle ou irrecevable, le juge de paix prononce un jugement en ce sens dans les vingt-quatre heures du dépôt de la requête.

Si l'incompétence territoriale du juge de paix est évidente, celui-ci renvoie, dans le même délai, la requête devant le juge de paix compétent.

ARTICLE 7

§ 1er.- Si la requête n'est pas manifestement irrecevable, le juge de

(De artikelen 860, 861 en 862 van het Gerechtelijk Wetboek zijn van overeenkomstige toepassing.)

§ 2.- Op straffe van onontvankelijkheid van het verzoek moet hieraan een omstandig geneeskundig verslag worden toegevoegd, dat ten hoogste vijftien dagen oud is, de gezondheidstoestand van de persoon wiens opname wordt gevraagd en de symptomen van de ziekte beschrijft en de noodzaak tot opname rechtvaardigt.

Dit verslag mag niet worden opgesteld door een geneesheer die met de (zieke) verwant of aanverwant is of op enigerlei wijze verbonden is aan de psychiatrische dienst waar de (zieke) zich bevindt.

(§ 3.- Indien het verzoekschrift op roekeloze of tergende wijze wordt ingediend, kan de vrederechter de verzoeker veroordelen tot schadevergoeding, onverminderd de toepassing van de strafbepalingen indien daar toe grond bestaat.)

ARTIKEL 6

Indien het verzoek kennelijk nietig of onontvankelijk is, velt de vrederechter binnen vierentwintig uren na de indiening van het verzoekschrift een vonnis in die zin.

Indien de territoriale onbevoegdheid van de vrederechter duidelijk is, verwijst deze het verzoek binnen dezelfde termijn naar de bevoegde vrederechter.

ARTIKEL 7

§ 1.- Indien het verzoek niet kennelijk onontvankelijk is, bepaalt de

paix fixe, dans la même décision et compte tenu de la présence indispensable d'un avocat, les lieu, jour et heure de sa visite à la personne dont l'hospitalisation est sollicitée et de ceux de l'audience.

Dans le même délai, le greffier notifie, par pli judiciaire, la requête au (malade) et, le cas échéant, à son représentant légal.

Le pli judiciaire mentionne les jour et heure où le juge de paix se rendra sur place afin d'entendre le (malade) ainsi que les lieu, jour et heure de l'audience; en outre, le pli judiciaire mentionne que le (malade) a le droit de choisir un avocat, un médecin (-psychiatre) et une personne de confiance.

§ 2.- Si le (malade) n'a pas communiqué au greffier le nom de son avocat dans les quarante-huit heures de la notification susvisée, le juge de paix adresse, dans les vingt-quatre heures, une demande de désignation d'office d'un avocat au bâtonnier de l'Ordre des avocats. Le bâtonnier communique sans délai le nom de l'avocat au juge de paix.

Si le (malade) n'a pas communiqué au greffier, dans le même délai, le nom du médecin(-psychiatre) de son choix, le juge de paix peut désigner un médecin(psychiatre).

§ 3.- Le requérant est informé par pli judiciaire des lieu, jour et heure de l'audition du (malade) et de ceux de l'audience.

vrederechter in dezezelfde uitspraak, rekening houdend met de noodzakelijke aanwezigheid van een advocaat, de plaats, de dag en het uur van zijn bezoek aan de persoon wie ns opname wordt gevraagd en van de zitting.

De griffier geeft binnen dezelfde termijn aan de (zieke) en, in voorkomend geval, aan diens wettelijke vertegenwoordiger bij gerechtsbrief kennis van het verzoekschrift.

De gerechtsbrief vermeldt de dag en het uur waarop de vrederechter zich ter plaatse zal begeven ten einde de (zieke) te horen, alsook de plaats, de dag en het uur van de zitting; de gerechtsbrief vermeldt bovendien dat de (zieke) het recht heeft een advocaat, een geneesheer(-psychiater) en een vertrouwenspersoon te kiezen.

§ 2.- Indien de (zieke) binnen achtenveertig uren na deze kennisgeving de naam van zijn advocaat niet heeft meegedeeld aan de griffier, wendt de vrederechter zich binnen vierentwintig uren tot de stafhouder van de Orde van advocaten met het verzoek om van ambtswege een advocaat aan te wijzen. De stafhouder deelt de naam van de advocaat onverwijd mede aan de vrederechter.

Indien de (zieke) binnen dezelfde termijn de naam van de door hem gekozen geneesheer(-psychiater) niet heeft meegedeeld aan de griffier, kan de vrederechter een geneesheer (-psychiater) aanwijzen.

§ 3.- De verzoeker wordt bij gerechtsbrief in kennis gesteld van de plaats, de dag en het uur van het verhoor van de (zieke) en van de zitting.

L'avocat du (malade) et, le cas échéant, le médecin(-psychiatre) et la personne de confiance sont informés par simple lettre du dépôt de la requête, des lieu, jour et heure de l'audition du (malade) et de ceux de l'audience.

§ 4.- Aux jour et heure fixés, le juge de paix entend le (malade) au lieu où il se trouve, ainsi que toutes les autres personnes dont il estime l'audition utile.

Il recueille en outre tous les renseignements utiles d'ordre médical ou social.

ARTICLE 8

§ 1er.- Après avoir entendu toutes les parties à la date fixée, le juge de paix statue par décision motivée et circonstanciée, dans les dix jours du dépôt de la requête.

S'il fait droit à la demande, il désigne le service psychiatrique dans lequel le malade sera mis en observation et soigné.

§ 2.- Le greffier notifie aux parties, par pli judiciaire, le dispositif de la décision (ainsi que les voies de recours dont elles disposent.)

Il envoie copie de la décision aux conseillers, au conjoint, éventuellement à la personne de confiance et au procureur du Roi.

Le greffier notifie, par pli judiciaire, la décision au (directeur gé-

De advocaat van de (zieke) en, in voorkomend geval, de geneesheer(-psychiater) en de vertrouwenspersoon worden bij gewone brief in kennis gesteld van het verzoekschrift, de plaats, de dag en het uur van het verhoor van de (zieke) en van de zitting.

§ 4.- Op de vastgestelde dag en het vastgestelde uur hoort de vrederechter de (zieke) daar waar deze zich bevindt, alsmede alle andere personen die hij dienstig acht te horen.

Hij verzamelt bovendien alle nuttige inlichtingen van medische of sociale aard.

ARTIKEL 8

§ 1.- Na op de vastgestelde dag alle partijen te hebben gehoord, doet de vrederechter bij omstandig gemotiveerd vonnis uitspraak binnen tien dagen na de indiening van het verzoekschrift

Indien hij het verzoek inwilligt, wijst hij de psychiatrische dienst aan waarin de zieke ter observatie en ter behandeling wordt opgenomen.

§ 2.- De griffier geeft aan de partijen bij gerechtsbrief kennis van het beschikkend gedeelte van de uitspraak, (alsmede van de rechtsmiddelen waarover zij beschikken).

Aan de raadslieden, de echtgenoot, eventueel de vertrouwenspersoon en de procureur des Konings zendt hij een afschrift van de uitspraak.

Aan de (algemene directeur van de aangewezen psychiatrische dienst) geeft de griffier bij gerechtsbrief kennis van de uitspraak.

néral du service psychiatrique désigné).

§ 3.- Dès notification de la décision à (la personne chargée de la gestion du service psychiatrique), celle-ci prend toutes les mesures nécessaires pour l'admission du malade.

§ 3.- Zodra de beslissing is medege-deeld aan (degene die is belast met het beheer van de psychiatrische dienst), treft die alle nodige maatregelen voor de opneming van zieke.

ARTICLE 9

En cas d'urgence, le procureur du Roi du lieu où le (malade) se trouve, peut décider que la personne intéressée sera mise en observation et soignée dans un service psychiatrique qu'il désigne.

Le procureur du Roi se saisit d'office, soit après avis écrit d'un médecin désigné par lui, soit à la demande écrite d'une personne intéressée, demande qui sera accompagnée du rapport visé à l'article 5.

L'urgence doit ressortir dudit avis ou rapport.

Dans les vingt-quatre heures de la décision, le procureur du Roi en avise le juge de paix du domicile ou de la résidence du (malade) ou, à défaut, le juge de paix du lieu où se trouve le (malade) et introduit la requête visée à l'article 5.

Dans le même délai, il donne connaissance de sa décision et de sa requête écrite, au (malade) et, le cas échéant, à son représentant légal, à son conjoint, à la personne chez qui le (malade) réside, et, le cas échéant, à la personne intéressée prémentionnée.

ARTIKEL 9

In spoedende gevallen kan de procureur des Konings van de plaats waar (de zieke) zich bevindt, besluiten dat deze ter observatie en behandeling zal worden opgenomen in de psychiatrische dienst die hij aanwijst.

Hij treedt op, hetzij ambtshalve na het schriftelijk advies van een door hem aangewezen geneesheer, hetzij op schriftelijk verzoek van een belanghebbende, welk verzoek vergezeld moet gaan van het verslag bedoeld in artikel 5.

Het advies of het verslag moeten de dringende noodzakelijkheid aantonen.

Binnen vierentwintig uren na zijn beslissing geeft hij ervan kennis aan de vrederechter van de woon- of verblijfplaats van (de zieke) of, bij gebreke daarvan, aan de vrederechter van de plaats waar (de zieke) zich bevindt en dient het verzoek in bedoeld in artikel 5.

Binnen dezelfde termijn geeft hij van zijn beslissing en van zijn verzoek kennis aan de (zieke) en, in voorkomend geval, aan diens wettelijke vertegenwoordiger, aan diens echtgenoot aan de persoon bij wie de (zieke) verblijft en, in voorkomend geval, aan de bovenvermelde belanghebbende.

Just.

La notification au (malade) informe celui-ci de son droit de choisir un avocat, un médecin (-psychiatre) et une personne de confiance ainsi que de l'obligation de communiquer, dans les quarante-huit heures, le nom de ces personnes au greffier de la justice de paix.

Les articles 6, 7 et 8 s'appliquent par analogie.

Si le juge de paix n'a pas pris de décision dans le délai prévu à l'article 8, la mesure prise par le procureur du Roi devient sans objet.

ARTICLE 10

(La personne chargée de la gestion du service) inscrit le malade sur un registre, dans lequel elle mentionne son identité, ses admissions et sorties, les décisions relatives aux mesures de protection dont il fait l'objet et les personnes désignées ou choisies en application de l'article (7).

Le Roi détermine les modalités de la tenue du registre visé à l'alinéa ler.

ARTICLE 11

La mise en observation ne peut dépasser quarante jours. Pendant cette période, le malade est surveillé, examiné de façon approfondie et traité compte tenu de la durée limitée de la mesure.

Elle n'exclut pas, suivant la décision et sous l'autorité d'un médecin du service, des sorties de durée limitée du malade, seul ou accompagné, ni son hospitalisation partielle de jour ou de nuit.

ARTICLE 12

La mise en observation prend fin avant l'expiration du délai de quarante jours lorsqu'en décide ainsi :

1. soit le juge de paix qui a décidé la mise en observation ou, lorsque cette décision a été prise par le procureur du Roi,

Just.

De kennisgeving aan (de zieke) bevat het bericht dat hij het recht heeft een advocaat, een geneesheer(-psychiater) en een vertrouwenspersoon te kiezen en dat hij de naam van deze personen binnen 48 uren aan de griffier van het vrederecht moet mededelen.

De artikelen 6, 7 en 8 zijn van overeenkomstige toepassing.

Indien de vrederechter geen beslissing heeft genomen binnen de termijn bepaald in artikel 8, vervalt de door de procureur des Konings getroffen maatregel.

ARTIKEL 10

(Degene die is belast met het beheer van de dienst,) schrijft de zieke in in een register; daarin worden vermeld zijn identiteit, elke opname en elk ontslag, de beslissingen betreffende de beschermingsmaatregelen die te zijnen aanzien worden genomen en de personen die met toepassing van artikel (7) zijn aangewezen of gekozen.

De Koning bepaalt de wijze waarop het register bedoeld in het eerste lid moet worden bijgehouden.

ARTIKEL 11

De observatieperiode mag niet langer duren dan veertig dagen. Gedurende deze periode wordt de zieke bewaakt, grondig onderzocht en behandeld met inachtneming van de beperkte duur van de maatregel.

Deze sluit niet uit dat, op grond van een beslissing van een geneeskundige van de dienst en onder diens gezag, de zieke voor beperkte tijd alleen of onder begeleiding kan uitgaan, noch dat hij deeltijds in de inrichting verblijft overdag of 's nachts.

ARTIKEL 12

De observatieperiode loopt ten einde voor het verstrijken van de termijn van veertig dagen, indien / wordt besloten door :

1. hetzij de vrederechter die tot opneming ter observatie heeft besloten of, indien dat besluit genomen is door de

le juge de paix dans le ressort duquel le malade est inscrit sur le registre de la population ou sur celui des étrangers.

La décision est prise à la requête du malade ou de tout intéressé.

Les articles 7 et 8 sont applicables; l'avis d'un médecin du service est toujours demandé.

2. soit le procureur du Roi qui a décidé la mise en observation. Il en informe les personnes visées à l'article 9.

3. soit un médecin du service qui constate dans un rapport motivé que l'état du malade ne justifie plus cette mesure. Il en informe le malade, son conjoint, le procureur du Roi et la (personne chargée de la gestion du service); cette dernière avertit

le magistrat qui a pris la décision et le juge de paix dans le ressort duquel le malade est inscrit sur le registre de la population ou sur celui des étrangers, ainsi que la personne qui a demandé la mise en observation.

Cette décision est exécutoire, nonobstant l'appel prévu à l'article 28.

ARTICLE 13

Si l'état du malade justifie le maintien de son hospitalisation après l'expiration du délai de quarante jours, (la personne chargée de la gestion du service) transmet quinze jours au moins avant l'expiration de ce délai, au juge de paix (qui a décidé la mise en observation et le traitement) un rapport circonstancié (médecin /du service) attestant la nécessité du maintien de l'hospitalisation. /-chef

Le juge de paix statue toutes affaires cessantes.

Il fixe la durée du maintien qui ne peut dépasser deux ans.

Les articles 7 et 8 sont applicables.

Lorsque le malade a produit l'avis écrit d'un médecin de son choix et que cet avis diverge de celui du (médecin-chef du service) le juge entend les médecins contradictoirement en présence de l'avocat du malade.

procureur des Konings, de vrederechter in wiens rechtsgebied de zieke is ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister.

Die beslissing wordt genomen op verzoek van de zieke of van enige belanghebbende.

De artikelen 7 en 8 zijn mede van toepassing; het advies van een geneeskundige van de dienst wordt steeds gevraagd.

2. hetzij de procureur des Konings die tot de opneming ter observatie besloten heeft. Hij brengt de in artikel 9 bedoelde personen hiervan op de hoogte.

3. hetzij een geneeskundige van de dienst die in een gemotiveerd verslag vaststelt dat de toestand van de zieke de maatregel niet langer rechtvaardigt. Hij deelt zulks mede aan de zieke, aan diens echtgenoot, aan de procureur des Konings en aan (degene die belast is met het beheer van de dienst); deze laatste verwittigt de magistraat die de beslissing genomen heeft, de vrederechter in wiens rechtsgebied de zieke is ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister, evenals de persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd. Deze beslissing is uitvoerbaar, niettegenstaande hoger beroep als bepaald in artikel 28.

ARTIKEL 13

Indien de toestand van de zieke zijn verder verblijf in de inrichting na het verstrijken van de termijn van veertig dagen vereist, zendt (degene die belast is met het beheer van de dienst) ten minste vijftien dagen voor het verstrijken van die termijn, aan de vrederechter (die tot de observatie en de behandeling heeft besloten), een omstandig verslag van een (geneesheer-hoofd van de dienst) dat de noodzaak van verder verblijf bevestigt.

De vrederechter doet uitspraak bij voorrang boven alle andere zaken.

Hij stelt de duur vast van het verder verblijf, die twee jaar niet mag te boven gaan.

De artikelen 7 en 8 zijn mede van toepassing.

Wanneer de zieke het schriftelijk advies van een geneeskundige van zijn keuze heeft overgelegd en dit advies verschilt van dat van de (genees heer-hoofd van de dienst), hoort de rechter, in tegenwoordigheid van de advocaat van de zieke, de geneeskundigen op tegenspraak.

ARTICLE 14

A l'expiration de la durée du maintien, la personne chargée de la gestion du service) laisse le malade quitter le service, sauf si la procédure de l'article 13 a été appliquée en vue du maintien de l'hospitalisation pour une nouvelle période qui ne peut dépasser deux ans.

ARTIKEL 14

Na afloop van de termijn van verder verblijf, ontslaat (degene die belast is met het beheer van de dienst) de zieke, behalve wanneer met toepassing van artikel 13 is besloten dat hij voor een nieuw tijdvak van ten hoogste twee jaar, in de inrichting zal worden gehouden.

ARTICLE 14bis

Pendant la période du maintien, le malade est surveillé et traité. Le maintien n'exclut pas, conformément à la décision et sous l'autorité d'un médecin du service, des sorties de durée limitée du malade, seul ou accompagné, ni son hospitalisation partielle de jour ou de nuit, ni, avec son consentement, une activité professionnelle en dehors du service.

ARTIKEL 14bis

Gedurende de periode van het verder verblijf wordt de zieke bewaakt en behandeld. Dit sluit niet uit dat, op grond van de beslissing van een geneeskundige van de dienst en onder diens gezag, de zieke voor beperkte tijd alleen of onder begeleiding kan uitgaan, noch dat hij deeltijds in de inrichting verblijft overdag of 's nachts, noch dat hij met diens instemming beroepsarbeid verricht buiten de dienst.

ARTICLE 15

Pendant la période du maintien, un médecin du service peut décider à tout moment, avec l'accord du malade, une post-cure en dehors du service, en précisant les conditions de résidence, de traitement médical ou d'aide sociale. Pendant cette post-cure, qui a une durée maximale d'un an, la mesure de maintien n'est pas levée.

ARTIKEL 15

Gedurende der periode van het verder verblijf kan een geneeskundige van de dienst te allen tijde, met instemming van de zieke, tot nazorg buiten de dienst besluiten. onder bepaling van de voorwaarden inzake verblijfplaats, geneeskundige behandeling of maatschappelijke hulpverlening. Tijdens de nazorg die ten hoogste een jaar mag duren, wordt de maatregel van verder verblijf niet opgeheven.

Le médecin informe de sa décision le malade et (la personne chargée de la gestion du service.) Celle-ci communique la décision du médecin au juge de paix (au lieu du service.)

De geneeskundige geeft van zijn besluit bericht aan de zieke en aan (degene die belast is met het beheer van de dienst). Deze deelt het besluit van de geneeskundige mee aan de vrederechter (van de plaats waar de dienst gevestigd is.)

Ce dernier la notifie aux personnes auxquelles a été notifiée la décision de maintien de l'hospitalisation et en informe les personnes ou autorités qui ont été informées de cette décision.

Deze laatste geeft hiervan kennis aan de personen aan wie kennis is gegeven van de beslissing tot verder verblijf en geeft hiervan bericht aan de personen of overheidsorganen aan wie van deze beslissing bericht is gegeven.

ARTICLE 16

Pendant la post-cure, un médecin du service peut à tout moment :

1e mettre fin à la post-cure s'il estime que l'état du malade le permet.

ARTIKEL 16

Gedurende de nazorg kan een geneeskundige van de dienst te allen tijde :

1e De nazorg doen eindigen indien hij oordeelt dat de toestand van de zieke het toelaat;

Doc. Trav. n° 1
Just.

- 11 -

Werkst. nr 1
Just.

2e décider la réadmission du malade dans le service si son état mental l'exige ou si les conditions de la post-cure ne sont pas respectées.

Dans ce cas, les dispositions des deuxième et troisième alinéas de l'article précédent sont applicables.

ARTICLE 17
(- manque)

2e beslissen dat de zieke opnieuw in de dienst zal worden opgenomen omdat zijn geestestoestand zulks vereist, of omdat de voorwaarden van de nazorg niet in acht worden genomen.

In dat geval zijn de bepalingen van het tweede en het derde lid van het vorige artikel mede van toepassing.

ARTIKEL 17
(ontbreekt)

ARTICLE 18
Dans les cinq jours de l'envoi de la lettre recommandée communiquant la décision par laquelle le médecin du service met fin au maintien de l'hospitalisation, la personne qui a demandé la mise en observation peut s'opposer à l'exécution de cette décision, par requête adressée au juge de paix qui a pris la décision .

Copie de la requête est adressée par le requérant dans le même délai à la (personne chargée de la gestion du service.)

Le juge de paix instruit la demande et statue dans les conditions prévues aux trois derniers alinéas de l'article 13.

A défaut d'avoir reçu, dans le délai prévu à l'alinéa premier, copie de la requête s'opposant à cette décision, la personne chargée de la gestion du service autorise le malade à quitter le service.

(La personne chargée de la gestion du service) en informe le juge de paix du lieu du service. L'avant-dernier alinéa de l'article 8 est applicable.

ARTICLE 19

Lorsque la décision du juge de paix visée à l'article 13 est définitive, la décision de maintien de l'hospitalisation peut, à tout moment, faire l'objet d'une demande de révision de la part du malade ou d'un intéressé.

Elle est adressée par requête écrite ou verbale au juge de paix qui a pris la déci-

De persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd, kan, binnen vijf dagen na de toezending van de aangetekende brief waarin hem wordt meegedeeld dat de geneeskundige van de dienst het verdere verblijf in het ziekenhuis niet langer nodig acht, tegen de uitvoering van die beslissing verzet doen, bij verzoekschrift gericht aan de vrederechter.

die de beslissing heeft genomen .

Binnen dezelfde termijn zendt de verzoeker een afschrift van het verzoekschrift aan (de persoon die verantwoordelijk is voor het beheer van de dienst).

De vrederechter behandelt het verzoek en doet uitspraak op de wijze bepaald in de laatste drie ledens van artikel 13.

Indien (de persoon die verantwoordelijk is voor het beheer van de dienst), binnen de termijn bepaald in het eerste lid geen afschrift heeft ontvangen van het verzoekschrift waarbij verzet wordt aangetekend tegen deze beslissing, ontslaat hij de zieke uit de dienst.

(De persoon die verantwoordelijk is voor het beheer van de dienst) brengt de vrederechter van de plaats waar de dienst zich bevindt, daarvan op de hoogte. Het voorlaatste lid van artikel 8 is mede van toepassing.

ARTIKEL 19

Wanneer de beslissing van de vrederechter bedoeld in artikel 13 definitief is, kan de zieke of een belanghebbende te allen tijde een herziening aanvragen van de beslissing inzake verder verblijf in het ziekenhuis.

Het verzoek wordt schriftelijk of mondelijk gericht tot de vrederechter

sion et est justifiée par un certificat médical.

La personne qui a demandé la mise en observation est partie à la cause.

Le juge de paix statue dans les quinze jours, après avoir pris l'avis d'un médecin du service, et fait application des articles 7 et 8.

ARTICLE 20

Dès la fin de la mesure de maintien, le mineur, l'interdit ou la personne placée sous statut de minorité prolongée est rendu à son représentant légal.

Sur requête du médecin-chef du service ou de tout intéressé, le juge de paix (qui a pris la décision) peut, après avoir pris l'avis du procureur du Roi et entendu le représentant légal, confier le malade, dans l'intérêt de celui-ci, à une personne autre que son représentant légal.

La décision est notifiée par pli judiciaire au requérant, au malade et à son représentant légal; elle est portée à la connaissance du procureur du Roi et du juge de paix dans le ressort duquel le malade est inscrit sur le registre de la population ou sur celui des étrangers.

Les personnes mises à la disposition du Gouvernement jusqu'au jour où elles atteignent l'âge de vingt-cinq ans en exécution de l'article 40 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, sont tenues à la disposition du ministre de la Justice.

die de beslissing heeft genomen en wordt gestaafd door een geneeskundige verklaring.

De persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd, is partij in het geding.

De vrederechter doet uitspraak binnen vijftien dagen na het advies van een geneeskundige van de dienst te hebben ingewonnen, en past de artikelen 7 en 8 toe.

ARTIKEL 20

Zodra het verder verblijf beëindigd is, wordt de minderjarige, de onbekwaamverklaarde of de persoon onder het statuut van verlengde minderjarigheid opnieuw overgedragen aan zijn wettelijke vertegenwoordiger.

Op verzoek van de geneesheer- hoofd van de dienst of van enig belanghebbende kan de vrederechter

die de beslissing heeft genomen de zieke in diens belang toevertrouwen aan een andere persoon dan zijn wettelijke vertegenwoordiger, na het advies te hebben ingewonnen van de procureur des Konings en na de wettelijke vertegenwoordiger te hebben gehoord.

Van de beslissing wordt bij gerechtsbrief kennis gegeven aan de verzoeker, aan de zieke en aan zijn wettelijke vertegenwoordiger; zij wordt meegedeeld aan de procureur des Konings en aan de vrederechter in wiens rechtsgebied de zieke is ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister.

De personen die tot het bereiken van de leeftijd van vijfentwintig jaar ter beschikking van de regering zijn gesteld met toepassing van artikel 40 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, worden ter beschikking gehouden van de Minister van Justitie.

729 (1983-1984) - n° 1
Document de Commission n° 1
Justice

729 (1983-1984) - nr. 1
Commissiestuk nr. 1
Justitie

SENAT DE BELGIQUE

BELGISCHE SENAAT

Session de 1988 - 1989

Zitting 1988 - 1989

21 mars 1989

21 maart 1989

Propositor de loi relatif à la protection de la personne des malades mentaux.

Ontwerp van wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

TEXTE PROPOSE PAR
LE GROUPE DE TRAVAIL

(Articles 1er à 38)

TEKST VOORGESTELED DOOR
DE WERKGROEP

(Artikelen 1 tot 38)

R.A. 7901

R.A. 7901

CHAPITRE 1er

DISPOSITIONS PRELIMINAIRES

ARTICLE 1er

Le diagnostic et le traitement des troubles psychiques ne peuvent donner lieu à aucune restriction de la liberté individuelle, en dehors des mesures de protection prévues par la présente loi, sans préjudice de l'application de la loi du 1er juillet 1964 sur la défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude.

ARTICLE 2

Ces mesures de protection ne peuvent être prises, à défaut de tout autre traitement approprié, qu'à l'égard des seuls malades mentaux dont l'état requiert celles-ci, soit qu'ils mettent gravement en péril leur santé et leur sécurité, soit qu'ils constituent une menace grave pour la vie ou l'intégrité d'autrui.

L'inadaptation aux valeurs morales, sociales, religieuses, politiques ou autres, ne peut être considérée en soi comme une maladie mentale.

ARTICLE 3

La personne qui se fait librement admettre dans un service psychiatrique, peut le quitter à tout moment.

HOOFDSTUK I

VOORAFGAANDE BEPALINGEN

ARTIKEL 1

De diagnose en de behandeling van psychische stoornissen kunnen geen aanleiding geven tot enige vrijheidsbeperking, buiten de beschermingsmaatregelen waarin deze wet voorziet, onverminderd de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en gewoontemisdadigers.

ARTIKEL 2

Deze beschermingsmaatregelen mogen, bij gebreke van enige andere geschikte behandeling, alleen getroffen worden ten aanzien van geesteszieken wier toestand zulks vereist, hetzij omdat zij hun gezondheid en hun veiligheid ernstig in gevaar brengen, hetzij omdat zij een ernstige bedreiging vormen voor andermans leven of integriteit.

De onaangepastheid aan de zedelijke, maatschappelijke, religieuze, politieke of andere waarden mag op zichzelf niet als een geesteszieke worden beschouwd.

ARTIKEL 3

Degene die zich vrij laat opnemen in een psychiatrische dienst, kan deze te allen tijde verlaten.

CHAPITRE II

DU TRAITEMENT DES MALADES MENTAUX EN MILIEU HOSPITALIER

ARTICLE 4

Lorsque les circonstances prévues à l'article 2 imposent l'admission, le traitement ou le maintien d'un malade dans un service psychiatrique, une mise en observation et un traitement dans un autre service, peuvent être ordonnés par décision judiciaire selon les règles déterminées aux articles suivants.

ARTICLE 5

§ 1er.- A cette fin, toute personne intéressée peut adresser une requête écrite au juge de paix du lieu du domicile ou de la résidence du malade ou, à défaut, au juge de paix du lieu où le malade se trouve.

Cette requête contient à peine de nullité :

1. les jour, mois et an;
2. les nom, prénom, profession et domicile du requérant ainsi que le degré de parenté ou la nature des relations qui existent entre le requérant et la personne dont l'hospitalisation est sollicitée;
3. l'objet de la demande et l'indication sommaire des motifs;
4. les nom, prénom, domicile, ou résidence du malade ou, à défaut, le lieu où le malade se trouve;

HOOFDSTUK II

DE BEHANDELING VAN DE GEESTESZIEKE IN EEN ZIEKENHUIS

ARTIKEL 4

Wanneer de omstandigheden bepaald in artikel 2 de opneming, de behandeling of het verder verblijf van een zieke in een psychiatrische dienst vereisen, kan plaatsing ter observatie en behandeling in een andere dienst worden gelast bij rechterlijke beslissing overeenkomstig de regels gesteld in de volgende artikelen.

ARTIKEL 5

§ 1.- Te dien einde kan iedere belanghebbende een verzoekschrift indienen bij de vrederechter van de woon- of verblijfplaats van de zieke of, bij gebreke daarvan, bij de vrederechter van de plaats waar de zieke zich bevindt.

Dit verzoekschrift vermeldt, op straffe van nietigheid :

1. de dag, de maand en het jaar;
2. de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoeker alsook de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die er bestaan tussen de verzoeker en de persoon wiens opname wordt gevraagd;
3. het onderwerp van het verzoek en een korte opgave van de gronden waarop het berust;
4. de naam, de voornaam, de woon- of verblijfplaats van de zieke of, bij gebreke daarvan, de plaats waar hij

zich bevindt;

5. la signature du requérant ou de son avocat.

Les articles 860 et 861 du Code judiciaire sont d'application.

La requête mentionne en outre, dans la mesure du possible, les lieu et date de naissance du malade ainsi que, le cas échéant, les nom, prénom, domicile et qualité de son représentant légal.

§ 2.- Sous peine d'irrecevabilité de la requête, il sera joint à celle-ci un rapport médical détaillé, datant de quinze jours au plus, décrivant l'état de santé de la personne dont l'hospitalisation est demandée ainsi que les symptômes de la maladie, et constatant que les conditions de l'article 2 sont réunies.

Ce rapport ne peut être dressé par un médecin parent ou allié du malade ou attaché à un titre quelconque au service psychiatrique où le malade se trouve.

(§ 3.- Si la requête est déposé de manière téméraire ou vexatoire, le juge de paix peut condamner le requérant à des dommages et intérêts, sans préjudice des dispositions pénales s'il échet.)

ARTICLE 6

Le juge de paix peut déclarer la requête manifestement nulle ou irrece-

5. de handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

De artikelen 860 en 861 van het Ge rechtelijk Wetboek zijn mede van toepassing.

Het verzoekschrift vermeldt bovendien, en voor zover mogelijk, de plaats en datum van geboorte van de zieke evenals, in voorkomend geval, de naam, de voornaam, de woonplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordiger.

§ 2.- Op straffe van onontvankelijkheid van het verzoek moet hieraan een omstandig geneeskundig verslag worden toegevoegd, dat ten hoogste vijftien dagen oud is, de gezondheidstoestand van de persoon wiens opneming wordt gevraagd en de symptomen van de ziekte beschrijft en vaststelt dat is voldaan aan de voorwaarden bepaald in artikel 2.

Dit verslag mag niet worden opgesteld door een geneesheer die een bloed- of aanverwant van de zieke is of op enigerlei wijze verbonden is aan de psychiatrische dienst waar de zieke zich bevindt.

(§ 3.- Indien het verzoekschrift op roekeloze of tergende wijze wordt ingediend, kan de vrederechter de verzoeker veroordelen tot schadevergoeding, onvermindert de toepassing van de strafbepalingen indien daartoe grond bestaat.)

ARTIKEL 6

De vrederechter kan verklaren dat het verzoek kennelijk nietig of on-

vable par un jugement prononcé dans les vingt-quatre heures du dépôt de la requête.

Si l'incompétence territoriale du juge de paix est évidente, celui-ci renvoie, dans le même délai, la requête devant le juge de paix compétent.

ARTICLE 7

§ 1er.- Le juge de paix fixe, dans les vingt-quatre heures du dépôt de la requête et par une seule décision, les jours et heure de sa visite à la personne dont l'hospitalisation est sollicitée et ceux de l'audience.

Sauf circonstances exceptionnelles, il visite le malade à l'endroit où celui-ci se trouve.

Dans le même délai, le greffier informe, par pli judiciaire, la requête au malade et, le cas échéant, à son représentant légal.

Le pli judiciaire mentionne les lieu, jour et heure de la visite du juge de paix au malade, ainsi que les lieu, jour et heure de l'audience; en outre, le pli judiciaire mentionne que le malade a le droit de choisir un avocat, un médecin-psychiatre et une personne de confiance.

§ 2.- Si le malade n'a pas communiqué au greffier le nom de son avocat dans les quarante-huit heures de la notification susvisée, le juge de paix adresse, dans les vingt-quatre heures, une demande de désignation d'office d'un avocat au bâtonnier de

ontvankelijk is bij een vonnis dat wordt uitgesproken binnen vierentwintig uren na de indiening van het verzoekschrift.

Indien de territoriale onbevoegdheid van de vrederechter duidelijk is, verwijst deze het verzoek binnen dezelfde termijn naar de bevoegde vrederechter.

ARTIKEL 7

§ 1.- Binnen vierentwintig uren na de indiening van het verzoekschrift bepaalt de vrederechter bij eenzelfde beslissing de dag en het uur van zijn bezoek aan de persoon wiens opneming wordt gevraagd en van de zitting.

Behoudens uitzonderlijke omstandigheden bezoekt hij de zieke op de plaats waar deze zich bevindt.

Binnen dezelfde termijn geeft de griffier aan de zieke en, in voorkomend geval, aan diens wettelijke vertegenwoordiger bij gerechtsbrief kennis van het verzoekschrift.

De gerechtsbrief vermeldt de plaats, de dag en het uur van het bezoek van de vrederechter aan de zieke, alsook de plaats, de dag en het uur van de zitting; de gerechtsbrief vermeldt bovendien dat de zieke het recht heeft een advocaat, een geneesheer-psychiater en een vertrouwenspersoon te kiezen.

§ 2.- Indien de zieke binnen achtenveertig uren na de bovenbedoelde kennisgeving de naam van zijn advocaat niet heeft meegedeeld aan de griffier, richt de vrederechter binnen vierentwintig uren een verzoek tot de stafhouder van de Orde van advoca-

l'Ordre des avocats. Le bâtonnier communique sans délai le nom de l'avocat au juge de paix.

Si le malade n'a pas communiqué au greffier, dans le même délai, le nom du médecin-psychiatre de son choix, le juge de paix peut désigner un médecin-psychiatre.

§ 3.- Le requérant est informé par pli judiciaire des lieu, jour et heure de l'audition du malade et de ceux de l'audience.

L'avocat du malade et, le cas échéant, le médecin-psychiatre et la personne de confiance sont informés par simple lettre du dépôt de la requête, des lieu, jour et heure de l'audition du malade et de ceux de l'audience.

§ 4.- Aux jour et heure fixés, le juge de paix entend le malade ainsi que toutes les autres personnes dont il estime l'audition utile. Ces auditions ont lieu en présence de l'avocat du malade.

Il recueille en outre tous les renseignements utiles d'ordre médical ou social.

ARTICLE 8
(première version)

§ 1er.- Après avoir entendu toutes les parties à l'audience, le juge de paix statue par décision motivée et circonstanciée, dans les dix jours du dépôt la requête.

ten om van ambtswege een advocaat aan te wijzen. De stafhouder deelt de naam van de advocaat onverwijld mede aan de vrederechter.

Indien de zieke binnen dezelfde termijn de naam van de door hem gekozen geneesheer-psychiater niet heeft meegedeeld aan de griffier, kan de vrederechter een geneesheer-psychiater aanwijzen.

§ 3.- De verzoeker wordt bij gerechtsbrief in kennis gesteld van de plaats, de dag en het uur van het verhoor van de zieke en van de zitting.

De advocaat van de zieke en, in voor-komend geval, de geneesheer-psychiater en de vertrouwenspersoon worden bij gewone brief in kennis gesteld van de indiening van het verzoekschrift, de plaats, de dag en het uur van het verhoor van de zieke en van de zitting.

§ 4.- Op de vastgestelde dag en het vastgestelde uur hoort de vrederechter de zieke, alsmede alle andere personen die hij dienstig acht te horen, een en ander in aanwezigheid van de advocaat van de zieke.

Hij verzamelt bovendien alle nuttige inlichtingen van medische of sociale aard.

ARTIKEL 8
(Eerste versie)

§ 1.- Na op de zitting alle partijen te hebben gehoord, doet de vrederechter bij omstandig gemotiveerde beslissing uitspraak binnen tien dagen na de indiening van het verzoekschrift.

A la demande du malade ou de son avocat et dans l'intérêt du malade, les débats ont lieu en chambre du conseil.

S'il fait droit à la demande, le juge de paix désigne le service psychiatrique dans lequel le malade sera mis en observation et soigné.

§ 2.- Le greffier notifie aux parties, par pli judiciaire, le dispositif de la décision ainsi que les voies de recours dont elles disposeront.

Il envoie copie de la décision aux conseils, au conjoint, au procureur du Roi, et à la personne de confiance si le malade en a choisi une.

§ 3.- Le greffier notifie, par pli judiciaire, la décision au directeur de l'établissement auquel appartient le service psychiatrique désigné.

Dès la notification, celui-ci prend toutes les mesures nécessaires pour l'admission du malade.

ARTICLE 8
(deuxième version)

§ 1er.- Après avoir entendu toutes les parties à l'audience, le juge de paix statue par décision motivée et circonstanciée, dans les dix jours du dépôt la requête.

Les débats ont lieu en chambre du conseil, sauf demande contraire du malade ou de son avocat, justifiée par l'intérêt du malade.

Op verzoek van de zieke of van zijn advocaat wordt de zaak in raadkamer behandeld, indien dat in het belang van de zieke is.

Indien de vrederechter het verzoek inwilligt, wijst hij de psychiatrische dienst aan waarin de zieke ter observatie en ter behandeling wordt opgenomen.

§ 2.- De griffier geeft aan de partijen bij gerechtsbrief kennis van het beschikkend gedeelte van de beslissing, alsmede van de rechtsmiddelen waarover zij beschikken.

Hij zendt een afschrift van de beslissing aan de raadslieden, aan de echtgenoot en aan de procureur des Konings, alsmede aan de vertrouwenspersoon indien de zieke er een heeft aangesteld.

§ 3.- De griffier geeft bij gerechtsbrief kennis van de beslissing aan de directeur van de instelling waartoe de aangewezen psychiatrische dienst behoort.

Onmiddellijk na de kennisgeving treft deze alle nodige maatregelen voor de opneming van de zieke.

ARTIKEL 8
(tweede versie)

§ 1.- Na op de zitting alle partijen te hebben gehoord, doet de vrederechter bij omstandig gemotiveerde beslissing uitspraak binnen tien dagen na de indiening van het verzoekschrift.

De zaak wordt in raadkamer behandeld, tenzij de zieke of zijn advocaat in het belang van de zieke vragen dat dit niet gebeurt.

S'il fait droit à la demande, le juge de paix désigne le service psychiatrique dans lequel le malade sera mis en observation et soigné.

§ 2.- Le greffier notifie aux parties, par pli judiciaire, le dispositif de la décision ainsi que les voies de recours dont elles disposeront.

Il envoie copie de la décision aux conseils, au conjoint, au procureur du Roi, et à la personne de confiance si le malade en a choisi une.

§ 3.- Le greffier notifie, par pli judiciaire, la décision au directeur de l'établissement auquel appartient le service psychiatrique désigné.

Dès la notification, celui-ci prend toutes les mesures nécessaires pour l'admission du malade.

ARTICLE 9

En cas d'urgence, le procureur du Roi du lieu où le malade se trouve, peut décider que la personne intéressée sera mise en observation et soignée dans un service psychiatrique qu'il désigne.

Le procureur du Roi se saisit d'office, soit après avis écrit d'un médecin désigné par lui, soit à la demande écrite d'une personne intéressée, demande qui sera accompagnée du rapport visé à l'article 5.

L'urgence doit ressortir dudit

Indien de vrederechter het verzoek inwilligt, wijst hij de psychiatri sche dienst aan waarin de zieke ter observatie en ter behandeling wordt opgenomen.

§ 2.- De griffier geeft aan de partijen bij gerechtsbrief kennis van het beschikkend gedeelte van de beslissing, alsmede van de rechtsmiddelen waarover zij beschikken.

Hij zendt een afschrift van de beslissing aan de raadslieden, aan de echtgenoot en aan de procureur des Konings, alsmede aan de vertrouwenspersoon indien de zieke er een heeft aangesteld.

§ 3.- De griffier geeft bij gerechtsbrief kennis van de beslissing aan de directeur van de instelling waar toe de aangewezen psychiatrische dienst behoort.

Onmiddellijk na de kennisgeving treft deze alle nodige maatregelen voor de opneming van de zieke.

ARTIKEL 9

In spoedeisende gevallen kan de procureur des Konings van de plaats waar de zieke zich bevindt, besluiten dat deze ter observatie en behandeling zal worden opgenomen in de psychiatrische dienst die hij aangiwt.

De procureur des Konings treedt op, hetzij ambtshalve na het schriftelijk advies van een door hem aangewezen geneesheer, hetzij op schriftelijk verzoek van een belanghebbende, welk verzoek vergezeld moet gaan van het verslag bedoeld in artikel 5.

Het advies of het verslag moeten het

avis ou rapport.

Dans les vingt-quatre heures de la décision, le procureur du Roi en avise le juge de paix du domicile ou de la résidence du malade ou, à défaut, le juge de paix du lieu où se trouve le malade et introduit la requête écrite visée à l'article 5.

Dans le même délai, il donne connaissance de sa décision et de sa requête écrite, au malade et, le cas échéant, à son représentant légal, à son conjoint, à la personne chez qui le malade réside, et, le cas échéant, à la personne intéressée prémentionnée.

Les articles 6, 7 et 8 s'appliquent par analogie.

Si le juge de paix n'a pas pris de décision dans le délai prévu à l'article 8, la mesure prise par le procureur du Roi devient sans objet.

ARTICLE 10

Le directeur de l'établissement auquel appartient le service psychiatrique désigné, inscrit le malade dans un registre, dans lequel il mentionne son identité, ses admissions et sorties, les décisions relatives aux mesures de protection dont il fait l'objet et les personnes désignées ou choisies en application de l'article 7.

Le Roi détermine les modalités de la tenue du registre visé à l'alinéa 1er.

spoedeisend karakter aantonen.

Binnen vierentwintig uren na zijn beslissing geeft de procureur des Konings daarvan kennis aan de vrederechter van de woon- of verblijfplaats van de zieke of, bij gebreke daarvan, aan de vrederechter van de plaats waar de zieke zich bevindt en dient het verzoekschrift in, bedoeld in artikel 5.

Binnen dezelfde termijn geeft hij van zijn beslissing en van zijn verzoekschrift kennis aan de zieke en, in voorkomend geval, aan diens wettelijke vertegenwoordiger, aan diens echtgenoot, aan de persoon bij wie de zieke verblijft en, in voorkomend geval, aan de bovenvermelde belanghebbende.

De artikelen 6, 7 en 8 zijn van overeenkomstige toepassing.

Indien de vrederechter geen beslissing heeft genomen binnen de termijn bepaald in artikel 8, vervalt de door de procureur des Konings getroffen maatregel.

ARTIKEL 10

De directeur van de instelling waar toe de aangewezen psychiatrische dienst behoort, schrijft de zieke in een register in; daarin worden vermeld zijn identiteit, elke opneming en elk ontslag, de beslissingen betreffende de beschermingsmaatregelen die te zitten aanzien worden genomen en de personen die met toepassing van artikel 7 zijn aangewezen of gekozen.

De Koning bepaalt de wijze waarop het register bedoeld in het eerste lid moet worden bijgehouden.

ARTICLE 11

La mise en observation ne peut dépasser quarante jours. Pendant cette période, le malade est surveillé, examiné de façon approfondie et traité compte tenu de la durée limitée de la mesure.

Elle n'exclut pas, conformément à la décision et sous l'autorité et la responsabilité d'un médecin du service, des sorties de durée limitée du malade, seul ou accompagné, ni son hospitalisation partielle de jour ou de nuit.

ARTICLE 12

La mise en observation prend fin avant l'expiration du délai de quarante jours lorsqu'en décide ainsi :

1. soit le juge de paix qui a décidé la mise en observation.

La décision est prise à la requête du malade ou de tout intéressé.

Les articles 7 et 8 sont applicables; l'avis du médecin-chef de service est toujours demandé.

2. soit le procureur du Roi qui a décidé la mise en observation, tant que le juge de paix n'a pas statué. Il en informe les personnes visées à l'article 9, et fait savoir au juge de paix s'il se désiste de sa requête.

3. soit le médecin-chef de service qui constate dans un rapport motivé

ARTIKEL 11

De observatieperiode mag niet langer duren dan veertig dagen. Gedurende deze periode wordt de zieke bewaakt, grondig onderzocht en behandeld met inachtneming van de beperkte duur van de maatregel.

Deze sluit niet uit dat, op grond van een beslissing van een geneesheer van de dienst en onder diens gezag en verantwoordelijkheid, de zieke voor beperkte tijd, alleen of onder begeleiding, kan uitgaan, noch dat hij deeltijds in de inrichting verblijft overdag of 's nachts.

ARTIKEL 12

De observatieperiode loopt ten einde vóór het verstrijken van de termijn van veertig dagen, indien daartoe wordt besloten door :

1. hetzij de vrederechter die tot opneming ter observatie heeft besloten.

Die beslissing wordt genomen op verzoek van de zieke of van enige belanghebbende.

De artikelen 7 en 8 zijn mede van toepassing; het advies van de geneesheer-diensthoofd wordt steeds gevraagd.

2. hetzij de procureur des Konings die tot de opneming ter observatie besloten heeft zolang de vrederechter geen beslissing heeft genomen. Hij brengt de in artikel 9 bedoelde personen hiervan op de hoogte en deelt aan de vrederechter mee of hij afziet van zijn verzoek.

3. hetzij de geneesheer-diensthoofd die in een gemotiveerd verslag vast-

que l'état du malade ne justifie plus cette mesure. Il en informe le malade, son conjoint, le procureur du Roi et le directeur de l'établissement auquel appartient le service psychiatrique désigné. Ce dernier avertit le magistrat qui a pris la décision et le juge de paix saisi ainsi que la personne qui a demandé la mise en observation.

La décision visée au présent article est exécutoire, nonobstant l'appel prévu à l'article 28.

stelt dat de toestand van de zieke deze maatregel niet langer rechtvaardigt. Hij deelt zulks mee aan de zieke, aan diens echtgenoot, aan de procureur des Konings en aan de directeur van de instelling waartoe de aangewezen psychiatrische dienst behoort. Deze laatste verwittigt de magistraat die de beslissing genomen heeft, de vrederechter voor wie de zaak aanhangig is, evenals de persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd.

De in dit artikel bedoelde beslissing is uitvoerbaar, niettegenstaande hoger beroep als bepaald in artikel 28.

ARTICLE 13

Si l'état du malade justifie le maintien de son hospitalisation au terme de la période d'observation, le directeur de l'établissement auquel appartient le service psychiatrique désigné transmet quinze jours au moins avant l'expiration de ce délai, au juge de paix un rapport circonstancié du médecin-chef attestant la nécessité du maintien de l'hospitalisation.

Les articles 7 et 8 sont applicables.

Le juge de paix statue toutes affaires cessantes.

Il fixe la durée du maintien qui ne peut dépasser deux ans.

Lorsque le malade a produit l'avis écrit d'un médecin de son choix et que cet avis diverge de celui du médecin-chef de service, le juge en-

ARTIKEL 13

Indien de toestand van de zieke zijn verder verblijf in de inrichting na het verstrijken van de observatieperiode vereist, zendt de directeur van de instelling waartoe de aangewezen psychiatrische dienst behoort, ten minste vijftien dagen vóór het verstrijken van die termijn, aan de vrederechter een omstandig verslag van de geneesheer-diensthoofd dat de noodzaak van verder verblijf bevestigt.

De artikelen 7 en 8 zijn mede van toepassing.

De vrederechter doet uitspraak bij voorrang boven alle andere zaken.

Hij stelt de duur vast van het verder verblijf, die twee jaar niet te boven mag gaan.

Wanneer de zieke het schriftelijk advies van een geneesheer van zijn keuze heeft overgelegd en dit advies verschilt van dat van de geneesheer-

tend les médecins contradictoirement en présence de l'avocat du malade.

diensthoofd, hoort de rechter, in tegenwoordigheid van de advocaat van de zieke, de geneesheren op tegenspraak.

ARTICLE 14

Au terme du maintien, le directeur de l'établissement auquel appartient le service psychiatrique désigné laisse sortir le malade sauf si, en application de la procédure de l'article 13, il a été décidé que l'hospitalisation sera maintenue pour une nouvelle période qui ne peut dépasser deux ans.

ARTIKEL 14

Na afloop van het verder verblijf ontslaat de directeur van de instelling waartoe de aangewezen psychiatrische dienst behoort, de zieke, behalve indien met toepassing van artikel 13 is besloten dat hij voor een nieuwe periode van ten hoogste twee jaar in de inrichting zal worden gehouden.

ARTICLE 14bis

Pendant le maintien
le malade est surveillé et traité. Le maintien n'exclut pas, conformément à la décision et sous l'autorité et la responsabilité d'un médecin du service, des sorties de durée limitée du malade, seul ou accompagné, ni son hospitalisation partielle de jour ou de nuit, ni, avec son consentement, une activité professionnelle en dehors du service.

ARTIKEL 14bis

Gedurende het verder verblijf wordt de zieke bewaakt en behandeld. Dit sluit niet uit dat, op grond van de beslissing van een geneesheer van de dienst en onder diens gezag en verantwoordelijkheid, de zieke voor beperkte tijd, alleen of onder begeleiding, kan uitgaan, noch dat hij deeltijds in de inrichting verblijft overdag of 's nachts, noch dat hij met zijn instemming beroepsarbeid verricht buiten de dienst.

DE LA POSTCURE

ARTICLE 15

Pendant le maintien, le chef-médecin de service peut décider à tout moment, avec l'accord du malade, une postcure en dehors du service, en précisant les conditions de résidence, de traitement médical ou d'aide sociale. Pendant cette postcure, qui a une durée maximale d'un an, la mesure de maintien subsiste.

DE NAZORG

ARTIKEL 15

Gedurende het verder verblijf kan de geneesheer-diensthoofd te allen tijde, met instemming van de zieke, tot nazorg buiten de dienst besluiten, onder bepaling van de voorwaarden inzake verblijfplaats, geneeskundige behandeling of maatschappelijke hulpverlening. Tijdens de nazorg die ten hoogste een jaar mag duren, blijft de maatregel van verder verblijf ge-

handhaafd.

Le médecin informe de sa décision le malade et le directeur de l'établissement, qui la communique au juge de paix.

Ce dernier la fait notifier aux personnes auxquelles a été notifiée la décision de maintien

et en informe les personnes ou autorités qui ont été informées de cette décision.

De geneesheer brengt zijn besluit ter kennis van de zieke en van de directeur van de instelling, die het mededeelt aan de vrederechter.

Deze laatste laat dit besluit ter kennis brengen van de personen aan wie kennis is gegeven van de beslissing tot verder verblijf en geeft hiervan bericht aan de personen of overheidsorganen aan wie van deze beslissing bericht is gegeven.

ARTICLE 16

Pendant la postcure, le médecin-chef de service peut à tout moment :

1° mettre fin à la postcure s'il estime que l'état du malade le permet;

2° décider la réadmission du malade dans le service si son état mental l'exige ou si les conditions de la postcure ne sont pas respectées.

Dans ce cas, les dispositions des deuxième et troisième alinéas de l'article précédent sont applicables.

ARTICLE 17

§ 1.- D'initiative ou à la demande de tout intéressée le médecin-chef de service peut décider qu'il n'y a plus lieu au maintien dans un rapport motivé constatant que l'état du malade ne justifie plus cette mesure.

La décision prévue à l'article 16, 1°, entraîne la levée de la mesure

ARTIKEL 16

Gedurende de nazorg kan de geneesheer-diensthoofd te allen tijde :

1° de nazorg doen eindigen indien hij oordeelt dat de toestand van de zieke het toelaat;

2° besluiten dat de zieke opnieuw in de dienst zal worden opgenomen omdat zijn geestestoestand zulks vereist of omdat de voorwaarden van de nazorg niet in acht worden genomen.

In dat geval zijn de bepalingen van het tweede en het derde lid van het vorige artikel mede van toepassing.

ARTIKEL 17

§ 1.- De geneesheer-diensthoofd kan, uit eigen beweging of op verzoek van enige belanghebbende, besluiten dat het verder verblijf niet langer nodig is op basis van een gemotiveerd verslag waarin wordt vastgesteld dat de toestand van de zieke deze maatregel niet langer rechtvaardigt.

Het besluit bedoeld in artikel 16, 1°, brengt de opheffing van de maat-

de maintien.

La mesure de maintien est également levée si aucune réadmission n'a été décidée dans un délai d'un an de postcure.

Le médecin-chef de service informe de sa décision le malade, son conjoint, le procureur du Roi et le directeur de l'établissement.

Ce dernier avertit le magistrat qui a pris la décision et le juge de paix saisi, ainsi que la personne qui a demandé la mise en observation.

§ 2.- La décision par laquelle il est mis fin à la mesure de protection est immédiatement exécutée.

ARTICLE 18

Dans les cinq jours de l'envoi de la lettre recommandée communiquant la décision par laquelle le médecin-chef de service met fin au maintien, la personne qui a demandé la mise en observation peut former opposition à cette décision, par requête adressée au juge de paix qui a décidé de l'observation et du maintien.

Le juge de paix instruit la demande contradictoirement et statue toutes affaires cessantes.

ARTICLE 19

Lorsque la décision visée à l'arti-

regel van verder verblijf mee.

De maatregel van verder verblijf wordt eveneens opgeheven, indien binnen een jaar nazorg niet tot wederopneming is besloten.

De geneesheer-diensthoofd deelt zijn besluit mee aan de zieke, aan diens echtgenoot, aan de procureur des Konings en aan de directeur van de instelling.

Deze laatste verwittigt de magistraat die de beslissing genomen heeft, de vrederechter voor wie de zaak aanhangig is, evenals de persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd.

§ 2.- Het besluit waarmee aan de beschermingsmaatregel een einde wordt gemaakt, wordt onmiddellijk uitgevoerd.

ARTIKEL 18

De persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd, kan, binnen vijf dagen na de toezending van de aangetekende brief waarin hem wordt meegedeeld dat de geneesheer-diensthoofd het verder verblijf niet langer nodig acht, tegen die beslissing verzet doen, bij verzoekschrift gericht tot de vrederechter die tot observatie en verder verblijf heeft besloten.

De vrederechter behandelt het verzoek op tegenspraak en doet uitspraak bij voorrang boven alle andere zaken.

ARTIKEL 19

Wanneer de beslissing bedoeld in ar-

cle 13 est définitive, le juge de paix peut, à tout moment, procéder à sa révision, soit d'office, soit à la requête du malade ou de tout intéressé.

La requête doit être justifiée par un certificat médical.

La personne qui a demandé la mise en observation est partie à la cause.

Le juge de paix prend l'avis du médecin-chef de service, et statue contradictoirement et sous le bénéfice de l'urgence.

ARTICLE 20

Dès la fin de la mesure de maintien, l'interdit ou la personne placée sous statut de minorité prolongée est rendu à son représentant légal.

Sur requête du médecin-chef de service ou de tout intéressé, le juge de paix qui a pris la décision peut, après avoir pris l'avis du procureur du Roi et entendu le représentant légal, confier le malade, dans l'intérêt de celui-ci, à une personne autre que son représentant légal.

Cette décision est notifiée par pli judiciaire au requérant, au malade et à son représentant légal; elle est portée à la connaissance du procureur du Roi et du juge de paix dans le ressort duquel le malade est inscrit sur le registre de la population ou sur celui des étrangers.

tikel 13 definitief is, kan de vrederechter hetzij ambtshalve hetzij op verzoek van de zieke of van enige belanghebbende te allen tijde tot herziening daarvan overgaan.

Het verzoek moet worden gestaafd door een geneeskundige verklaring.

De persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd, is partij in het geding.

De vrederechter wint het advies in van de geneesheer-diensthoofd en neemt onverwijld een beslissing op tegenspraak.

ARTIKEL 20

Zodra het verder verblijf beëindigd is, wordt de minderjarige, de onbekwaamverklaarde of de persoon onder het statuut van verlengde minderjährigkeit opnieuw overgedragen aan zijn wettelijke vertegenwoordiger.

Op verzoek van de geneesheer-diensthoofd of van enige belanghebbende kan de vrederechter die de beslissing heeft genomen, de zieke in diens belang toevertrouwen aan een andere persoon dan zijn wettelijke vertegenwoordiger, na het advies te hebben ingewonnen van de procureur des Konings en na de wettelijke vertegenwoordiger te hebben gehoord.

Van die beslissing wordt bij gerechtsbrief kennis gegeven aan de verzoeker, aan de zieke en aan zijn wettelijke vertegenwoordiger; zij wordt meegedeeld aan de procureur des Konings en aan de vrederechter in wiens rechtsgebied de zieke is ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister.

Les personnes mises à la disposition du gouvernement en exécution de l'article 40 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, restent sous le coup de cette mesure.

ARTICLE 21

§ 1er.- Durant le maintien, le malade peut, en vue d'un traitement plus approprié, être transféré dans un autre service psychiatrique.

La décision est prise par le médecin-chef de service, d'accord avec le médecin-chef de l'autre service, soit d'initiative, soit à la demande de tout intéressé, (soit à la requête d'un médecin-inspecteur compétent des services psychiatriques).

Le médecin informe de sa décision le malade en lui indiquant qu'il peut former opposition. Il en informe également le directeur de l'établissement; ce dernier communique par pli recommandé la décision du médecin-chef de service au représentant légal du malade, à l'avocat, à la personne de confiance et au médecin éventuellement choisis par le malade, ainsi qu'à la personne qui a demandé la mise en observation.

§ 2.- Le malade, son représentant légal, son avocat ou son médecin, ainsi que le demandeur peuvent, dans les huit jours de l'envoi de la lettre recommandée, s'opposer à la décision ordonnant ou refusant le transfert. L'opposition est formée par requête écrite déposée au greffe de la

Voor de personen die ter beschikking van de regering zijn gesteld met toe-passing van artikel 40 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, blijft die terbeschikkingstelling gehandhaafd.

ARTIKEL 21

§ 1.- Gedurende het verder verblijf kan de zieke, met het oog op een meer geschikte behandeling, naar een andere psychiatrische dienst worden overgebracht.

De beslissing wordt genomen door de geneesheer-diensthoofd in overeenstemming met de geneesheer-diensthoofd van de andere dienst, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van enige belanghebbende, (hetzij op verzoek van een bevoegde geneesheer-inspecteur van de psychiatrische diensten).

De geneesheer deelt zijn beslissing mee aan de zieke en wijst er hem op dat hij hiertegen verzet kan doen. Hij deelt ze ook mee aan de directeur van de instelling; deze brengt de beslissing van de geneesheer-diensthoofd per aangetekende brief ter kennis van de wettelijke vertegenwoordiger van de zieke, van de advocaat, van de vertrouwenspersoon en de geneesheer die de zieke eventueel heeft gekozen, evenals van de persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd.

§ 2.- De zieke, zijn wettelijke vertegenwoordiger, zijn advocaat of zijn geneesheer, evenals de verzeker kunnen zich, binnen acht dagen na de toezending van de aangetekende brief, verzetten tegen de beslissing waarbij de overbrenging wordt gelast of geweigerd. Het verzet wordt ge-

justice de paix où a été prononcée la mesure. Le juge de paix instruit la demande et statue dans les conditions prévues aux quatre derniers alinéas de l'article 13.

Le délai de huit jours et l'opposition suspendent l'exécution de la décision de transfert. Les articles 10 et 14bis sont applicables.

daan bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van het vrederecht waar tot de maatregel werd besloten. De vrederechter behandelt het verzoek en doet uitspraak op de wijze bepaald in de laatste vier leden van artikel 13.

De termijn van acht dagen en het verzet schorten de uitvoering van de beslissing tot overbrenging op. De artikelen 10 en 14bis zijn mede van toepassing.

CHAPITRE III
**DES MALADES MENTAUX SOIGNÉS
DANS UNE FAMILLE**

ARTICLE 22

Lorsque des mesures de protection s'avèrent nécessaires, mais que l'état d'un malade mental et les circonstances permettent néanmoins de le soigner dans sa famille ou dans une autre famille, tout intéressé peut présenter, à cet effet, conformément à l'article 5, une requête au juge de paix du domicile ou de la résidence du malade ou, à défaut, au juge de paix du lieu où celui-ci se trouve.

La requête est instruite conformément aux dispositions des articles 5 à 7.

ARTICLE 22bis

§ 1er. Dans les dix jours de la présentation de la requête, le juge de paix statue par une décision motivée et circonstanciée.

S'il fait droit à la demande, il donne mission à une personne déterminée de veiller sur

HOOFDSTUK III
**DE VERPLEGING VAN DE GEESTESZIEKE
IN EEN GEZIN**

ARTIKEL 22

Wanneer beschermingsmaatregelen noodzakelijk blijken, maar de toestand van de geesteszieke en de omstandigheden niettemin verpleging in zijn gezin toelaten, kan te dien einde iedere belanghebbende een verzoekschrift overeenkomstig artikel 5 indienen bij de vrederechter van de woon- of verblijfplaats van de zieke of, bij gebreke daarvan, bij de vrederechter van de plaats waar de zieke zich bevindt.

Het verzoek wordt behandeld overeenkomstig de artikelen 5 tot 7.

ARTIKEL 22bis

§ 1.- Binnen tien dagen na de indiening van het verzoekschrift, doet de vrederechter uitspraak bij een omstandig gemotiveerde beslissing.

Indien hij het verzoek inwilligt, geeft hij aan een bepaalde persoon opdracht de zieke te bewaken en

le malade et à un médecin de le traiter.

Cette mesure vaut pour une durée de quarante jours au plus.

§ 2. L'article 8, § 2, s'applique avec les adaptations nécessaires.

ARTICLE 22ter

Si l'état du malade justifie son maintien dans la famille à l'expiration du délai de quarante jours, le médecin qui a reçu mission de le traiter adresse, quinze jours au moins avant l'expiration de ce délai, au juge de paix qui a ordonné la mesure de protection, un rapport circonstancié attestant la nécessité du maintien.

Le juge de paix statue toutes affaires cessantes.

Il fixe la durée du maintien, laquelle ne peut dépasser deux ans.

Les articles 7 et 8 s'appliquent avec les adaptations nécessaires.

Lorsque le malade a produit l'avis écrit d'un médecin de son choix et que cet avis diffère de celui du médecin traitant, le juge de paix - entend. les médecins contradictoirement, en présence de l'avocat du malade.

ARTICLE 23

Les mesures de traitement et de surveillance prévues aux articles 22, 22bis et 22ter peuvent être

draagt de behandeling van de zieke op aan een geneesheer.

Deze maatregel geldt voor een termijn van maximum veertig dagen.

§ 2.- Artikel 8, § 2, is van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL 22ter

Indien de toestand van de zieke zijn verder verblijf in het gezin na het verstrijken van de termijn van veertig dagen vereist, zendt de geneesheer die belast werd met de behandeling, ten minste vijftien dagen voor het verstrijken van die termijn, aan de vrederechter die de beschermingsmaatregel heeft bevolen, een omstandig verslag dat de noodzaak van verder verblijf bevestigt.

De vrederechter doet uitspraak bij voorrang boven alle andere zaken.

Hij stelt de duur vast van het verder verblijf, die twee jaar niet te boven mag gaan.

De artikelen 7 en 8 zijn van overeenkomstige toepassing.

Wanneer de zieke het schriftelijk advies van een geneesheer van zijn keuze heeft overgelegd en dit advies verschilt van dat van de behandelende geneesheer, hoort de vrederechter, in tegenwoordigheid van de advocaat van de zieke, de geneesheren op tegenspraak.

ARTIKEL 23

De maatregelen van behandeling en bewaking bedoeld in de artikelen 22, 22bis en 22ter kunnen worden opgehe-

levées suivant la procédure prévue à l'article 19 sur production d'un certificat médical attestant que la levée de cette mesure est souhaitable.

La personne qui a demandé la mesure de protection est partie à la cause.

ARTICLE 24

Le médecin traitant reçoit ou visite le malade régulièrement, lui donne et donne à la personne désignée pour veiller sur le malade tous conseils et instructions utiles et adresse au juge de paix, au moins une fois l'an, un rapport dans lequel il déclare avoir donné les soins requis et donne son avis sur la nécessité de maintenir la mesure de protection.

ARTICLE 25

Le juge visite le malade au moins une fois l'an.

ARTICLE 26

Si le juge de paix estime que la mesure qu'il a ordonnée est devenue inadéquate, il peut, après avoir pris l'avis du médecin traitant, ou après avoir reçu cet avis, soit modifier cette mesure, soit ordonner une mise en observation dans un service psychiatrique.

Dans le premier cas, l'article 21 s'applique avec les adaptations nécessaires).

Dans le second cas, les articles 7

ven volgens de procedure bepaald in artikel 19, na overlegging van een geneeskundige verklaring waarin bevestigd wordt dat die opheffing wenselijk is.

De persoon die de beschermingsmaatregel heeft gevraagd, is partij in het geding.

ARTIKEL 24

De behandelende geneesheer ontvangt of bezoekt de zieke op geregelde tijdstippen, verstrekt hem en de persoon die opdracht heeft hem te bewaken alle nuttige raadgevingen en instructies en zendt ten minste eenmaal in het jaar aan de vrederechter een verslag waarin hij verklaart de vereiste verzorging te hebben verstrekt en zijn mening geeft over de noodzaak de beschermingsmaatregel al dan niet te handhaven.

ARTIKEL 25

De rechter bezoekt de zieke ten minste eenmaal in het jaar.

ARTIKEL 26

Indien de vrederechter van oordeel is dat de door hem bevolen maatregel niet langer geschikt is, kan hij, na het advies van de behandelende geneesheer te hebben ingewonnen of nadat advies gekregen te hebben, hetzij die maatregel wijzigen, hetzij een opneming ter observatie in een psychiatrische dienst bevelen.

(In het eerste geval is artikel 21 van overeenkomstige toepassing).

In het tweede geval zijn de artike-

et 8 s'appliquent avec les adaptations nécessaires.

La mise en observation suspend la mesure de traitement et de surveillance; le maintien de l'hospitalisation y met fin.

ARTICLE 27
(première version)

Si, en application de l'article 22, alinéa premier, un juge de paix autre que celui qui a pris la décision initiale devient compétent, le juge de paix qui a ordonné la mesure transmet le dossier au juge de paix du lieu de la nouvelle résidence du malade; ce dernier juge devient compétent pour l'application des dispositions du présent chapitre.

(deuxième version)

Si le malade mental est transféré dans un autre canton le juge de paix qui a pris la décision transmet le dossier à son collègue du canton où le malade est transféré; ce dernier juge devient compétent pour l'application des dispositions du présent chapitre.

CHAPITRE IV

DE L'APPEL

ARTICLE 28
(première version)

§ 1er.- Les décisions du juge de paix rendues en application de la présente loi ne sont pas susceptibles d'opposition. Elles sont susceptibles d'appel dans les limites

len 7 en 8 van overeenkomstige toepassing.

De opneming ter observatie schorst de maatregel van behandeling en bewaking; het verder verblijf heeft die maatregel op.

ARTIKEL 27
(eerste versie)

Indien met toepassing van artikel 22, eerste lid, een andere vrederechter dan die welke de oorspronkelijke beslissing heeft genomen bevoegd wordt, zendt de vrederechter die de maatregel heeft bevolen, het dossier aan de vrederechter van de nieuwe verblijfplaats van de zieke; de laatstgenoemde vrederechter wordt bevoegd voor de toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk.

(tweede versie)

Indien de geesteszieke in een ander kanton wordt geplaatst, stuurt de vrederechter die de beslissing heeft genomen, het dossier aan zijn collega van het kanton waar de zieke naar verwezen wordt; de laatstgenoemde vrederechter wordt bevoegd voor de toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk.

HOOFDSTUK IV

HOGER BEROEP

ARTIKEL 28
(eerste versie)

§ 1.- Tegen de beslissingen door de vrederechter gewezen met toepassing van deze wet kan geen verzet worden gedaan. Tegen die beslissingen kan hoger beroep worden ingesteld binnen

fixées ci-après.

§ 2.- Le malade, même mineur d'âge, son représentant légal ou son avocat, ainsi que toutes les parties à la cause peuvent appeler des décisions rendues par le juge de paix en application de la présente loi.

(Le demandeur et le représentant légal du malade peuvent appeler des décisions rendues en application de l'article 20).

Le délai d'appel est de quinze jours à dater de la notification de la décision.

Les décisions rendues en application des articles 8, 9, 13 et 19 sont exécutoires par provision nonobstant appel.

§ 3.- L'appel est formé par requête adressée au président du tribunal de première instance qui fixe la date de l'audience. L'affaire est attribuée à une chambre composée de trois juges.

Le procureur du Roi et le malade assisté d'un avocat et, le cas échéant, d'un médecin de son choix sont entendus.

A la demande du malade ou de son avocat et dans l'intérêt du malade, le tribunal tient audience en chambre du conseil.

Lorsqu'il s'agit des décisions prises en application des articles 13, 18, 19 et 23, les mesures de protection prises à l'égard du malade, prennent immédiatement fin, à défaut par le tribunal d'avoir statué sur

de hierna gestelde grenzen.

§ 2.- De zieke, zelfs al is deze minderjarig, zijn wettelijke vertegenwoordiger of zijn advocaat, evenals alle partijen in het geding kunnen hoger beroep instellen tegen de beslissingen door de vrederechter gewezen met toepassing van deze wet.

(De aanvrager en de wettelijke vertegenwoordiger van de zieke kunnen hoger beroep instellen tegen de beslissingen gewezen met toepassing van artikel 20).

De termijn van hoger beroep is vijftien dagen te rekenen van de kennisgeving van de beslissing.

De beslissingen gewezen met toepassing van de artikelen 8, 9, 13 en 19 zijn, niettegenstaande hoger beroep, uitvoerbaar bij voorraad.

§ 3.- Het hoger beroep wordt ingesteld bij verzoekschrift gericht tot de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, die de datum van de zitting bepaalt. De zaak wordt toegewezen aan een kamer met drie rechters.

De procureur des Konings en de zieke bijgestaan door een advocaat en, in voorkomend geval, door een geneesheer van zijn keuze worden gehoord.

Op verzoek van de zieke of van zijn advocaat houdt de rechtbank zitting in raadkamer, indien dat in het belang van de zieke is.

Betreft het beslissingen gewezen met toepassing van de artikelen 13, 18, 19 en 23, dan lopen de maatregelen ter bescherming van de zieke onmiddellijk ten einde, indien de rechtbank zich over het verzoekschrift

la requête dans le mois de son dépot, fût-ce en ordonnant une mesure d'instruction.

Un même délai d'un mois court du jour où a été accomplie cette mesure d'instruction, sans que le délai total dans lequel le tribunal est appelé à statuer par une décision définitive puisse dépasser trois mois.

ARTICLE 28
(deuxième version)

§ 1er.- Les décisions du juge de paix rendues en application de la présente loi ne sont pas susceptibles d'opposition. Elles sont susceptibles d'appel dans les limites fixées ci-après.

§ 2.- Le malade, même mineur d'âge, son représentant légal ou son avocat, ainsi que toutes les parties à la cause peuvent appeler des décisions rendues par le juge de paix en application de la présente loi.

(Le demandeur et le représentant légal du malade peuvent appeler des décisions rendues en application de l'article 20).

Le délai d'appel est de quinze jours à dater de la notification de la décision.

Les décisions rendues en application des articles 8, 9., 13 et 19 sont exécutoires par provision nonobstant appel.

§ 3.- L'appel est formé par requête adressée au président du tribunal de

niet heeft uitgesproken binnen een maand na de indiening, zij het door het gelasten van een maatregel van onderzoek.

Een zelfde termijn van een maand gaat in op de dag waarop die onderzoeksmaatregel is voltrokken; de totale termijn waarbinnen de rechtbank een definitieve beslissing moet nemen, mag echter drie maanden niet te boven gaan.

ARTIKEL 28
(tweede versie)

§ 1.- Tegen de beslissingen door de vrederechter gewezen met toepassing van deze wet kan geen verzet worden gedaan. Tegen die beslissingen kan hoger beroep worden ingesteld binnen de hierna gestelde grenzen.

§ 2.- De zieke, zelfs al is deze minderjarig, zijn wettelijke vertegenwoordiger of zijn advocaat, evenals alle partijen in het geding kunnen hoger beroep instellen tegen de beslissingen door de vrederechter gewezen met toepassing van deze wet.

(De aanvrager en de wettelijke vertegenwoordiger van de zieke kunnen hoger beroep instellen tegen de beslissingen gewezen met toepassing van artikel 20).

De termijn van hoger beroep is vijftien dagen te rekenen van de kennisgeving van de beslissing.

De beslissingen gewezen met toepassing van de artikelen 8, 9, 13 en 19 zijn, niettegenstaande hoger beroep, uitvoerbaar bij voorraad.

§ 3.- Het hoger beroep wordt ingesteld bij verzoekschrift gericht tot

première instance qui fixe la date de l'audience. L'affaire est attribuée à une chambre composée de trois juges.

Le procureur du Roi et le malade assisté d'un avocat et, le cas échéant, d'un médecin de son choix sont entendus.

Les débats ont lieu en chambre du conseil, sauf demande contraire du malade ou de son avocat, justifiée par l'intérêt du malade.

Lorsqu'il s'agit des décisions prises en application des articles 13, 18, 19 et 23, les mesures de protection prises à l'égard du malade, prennent immédiatement fin, à défaut pour le tribunal d'avoir statué sur la requête dans le mois de son dépôt, fût-ce en ordonnant une mesure d'instruction.

Un même délai d'un mois court du jour où a été accomplie cette mesure d'instruction, sans que le délai total dans lequel le tribunal est appelé à statuer par une décision définitive puisse dépasser trois mois.

de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, die de datum van de zitting bepaalt. De zaak wordt toegewezen aan een kamer met drie rechters.

De procureur des Konings en de zieke bijgestaan door een advocaat en, in voorkomend geval, door een geneesheer van zijn keuze worden gehoord.

De zaak wordt in raadkamer behandeld, tenzij de zieke of zijn advocaat in het belang van de zieke vragen dat dit niet gebeurt.

Betreft het beslissingen gewezen met toepassing van de artikelen 13, 18, 19 en 23, dan lopen de maatregelen ter bescherming van de zieke onmiddellijk ten einde, indien de rechtbank zich over het verzoekschrift niet heeft uitgesproken binnen een maand na de indiening, zij het door het gelasten van een maatregel van onderzoek.

Een zelfde termijn van een maand gaat in op de dag waarop die onderzoeksmaatregel is voltrokken; de totale termijn waarbinnen de rechtbank een definitieve beslissing moet nemen, mag echter drie maanden niet te boven gaan.

ART. 29

(biffé)

ART. 29

(geschrapt)

CHAPITRE V

Dispositions générales

ART. 30

§ 1er. Tout malade mental est traité dans des conditions respectant sa liberté d'opinion ainsi que ses convictions religieuses et philosophiques et qui favorisent sa santé physique et mentale, ses contacts familiaux et sociaux ainsi que son épanouissement culturel.

§ 2. Aucune requête ou réclamation faite par le malade et adressée à l'autorité judiciaire ou administrative et aucune correspondance adressée au malade ou par le malade ne peut être retenue, ouverte ou supprimée.

Dans tout service psychiatrique, le malade peut, conformément au règlement intérieur, recevoir la visite de son avocat, du médecin de son choix et de la personne de confiance ou, sauf contre-indication médicale, de toute autre personne.

Le médecin choisi par le malade et son avocat peuvent se faire présenter le registre prévu à l'art. 33, 2°, a.

Ceux-ci peuvent obtenir d'un médecin du service tous renseignements utiles de nature à apprécier l'état du malade. En outre, le médecin choisi par le malade, peut prendre connaissance du dossier médical en présence d'un médecin du service.

Le contrôle du respect de la présente loi dans les services psychiatriques est exercé par le procureur du Roi et le juge de paix du lieu du service,

de la Cour de cassation et de la Cour d'appel.

HOOFDSTUK V

Algemene bepalingen

ART. 30

§ 1. Iedere geesteszieke wordt behandeld met eerbiediging van zijn vrijheid van mening, van zijn godsdienstige en filosofische overtuiging en op zulke wijze dat zijn lichamelijke en geestelijke gezondheid, zijn sociale en gezinscontacten alsmede zijn culturele ontwikkeling in de hand worden gewerkt.

§ 2. Verzoekschriften of klachten uitgaande van de zieke en gericht tot de gerechtelijke of administratieve overheid of brieven aan of van de zieke mogen niet worden ingehouden, geopend of vernietigd.

In iedere psychiatrische dienst kan de zieke, overeenkomstig het huishoudelijk reglement, het bezoek ontvangen van zijn advocaat, van de door hem gekozen geneesheer en vertrouwenspersoon of, behoudens geneeskundige contra-indicatie, van iedere andere persoon.

De door de zieke gekozen geneesheer en de advocaat van de zieke kunnen zich het register bedoeld in art. 33? 2°, a, doen voorleggen.

Zij kunnen van een geneesheer van de dienst alle inlichtingen verkrijgen die nuttig zijn voor de beoordeling van de toestand van de zieke. Bovendien kan de door de zieke gekozen geneesheer, in tegenwoordigheid van een geneesheer van de dienst, het geneeskundig dossier inzien.

Het toezicht op de naleving van deze wet in de psychiatrische diensten wordt uitgeoefend door de procureur des Konings en de vrederechter van de plaats waar de dienst gelegen is,

ainsi que par les médecins-inspecteurs-psychiatres désignés à cette fin par les autorités compétentes en vertu des articles 59bis et 59ter de la Constitution. Les magistrats et les médecins investis de cette mission par les autorités compétentes, ainsi que les experts désignés par le tribunal, ont accès aux services psychiatriques; ils peuvent se faire présenter les dossiers médicaux, les registres tenus en exécution de la présente loi et tous documents nécessaires à l'exécution de leur mission.

alsook door de geneesheren-inspecteurs-psychiaters hiertoe aangewezen door de bevoegde overheden krachtens de artikelen 59bis en 59ter van de Grondwet. De magistraten en de geneesheren die hiertoe opdracht hebben gekregen van de bevoegde overheden, alsmede de deskundigen aangewezen door de rechtbank, hebben toegang tot de psychiatrische diensten; zij kunnen zich de geneeskundige dossiers doen overleggen, evenals de registers gehouden ter uitvoering van deze wet en alle stukken die zij nodig hebben voor het volbrengen van hun taak.

ART. 32

Les frais occasionnés par les examens médicaux prévus par la présente loi, le transport, l'admission, le séjour et le traitement dans un service psychiatrique, le transfert éventuel vers un autre service sont à charge du malade.

Les frais de transport et de séjour des magistrats, les frais et honoraires des experts et du médecin choisi par le malade, ainsi que les taxes de témoins sont avancés en faveur des requérants selon les règles prévues au règlement général sur les frais de justice en matière répressive.

Les jugements du juge de paix et du tribunal n'emportent condamnation au paiement des frais de justice que si la demande n'émane pas du malade lui-même et que le juge l'estime injustifiée.

ART. 32

De kosten van de in deze wet bepaalde geneeskundige onderzoeken, van vervoer, opneming, verblijf en behandeling in een psychiatrische dienst en van eventuele overbrenging naar een andere dienst komen ten laste van de zieke.

De reis- en verblijfkosten van de magistraten, de kosten en het ereloon van de deskundigen en van de door de zieke gekozen geneesheer, evenals het getuigengeld worden ten voordele van de verzoekers voorgeschoten op de wijze bepaald in het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken.

De vonnissen van de vrederechter en van de rechtbank veroordelen alleen dan in de gerechtskosten wanneer de vordering niet uitgaat van de zieke en de rechter ze ongegrond acht.

ARTICLE 33

(manque)

CHAPITRE VI
DISPOSITIONS PENALES

ARTICLE 34

Les infractions aux dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution sont punies d'un emprisonnement de un à sept jours et d'une amende de un à vingt-cinq francs ou d'une de ces peines seulement.

Si ces infractions ont été commises intentionnellement, le coupable sera puni d'un emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende de vingt-six à mille francs, ou d'une de ces peines seulement.

Toutefois, si l'infraction a eu pour effet de provoquer ou de prolonger la privation de liberté, il est en outre fait application des articles 147, 155, 156 et 434 à 438 du Code pénal.

Les dispositions du Livre Ier du Code pénal, y compris celles du chapitre VII et de l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.

ARTIKEL 33

(ontbreekt)

HOOFDSTUK VI
STRAFBEPALINGEN

ARTIKEL 34

Overtreding van de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten wordt gestraft met gevangenisstraf van een tot zeven dagen en met geldboete van 1 tot 25 frank of met een van die straffen alleen.

Indien het misdrijf met opzet is gepleegd, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van 8 dagen tot drie maanden en met geldboete van 26 frank tot 1.000 frank of met een van die straffen alleen.

Indien het misdrijf echter leidt tot vrijheidsbeneming of tot verlenging ervan worden daarenboven de artikelen 147, 155, 156 en 434 tot 438 van het Strafwetboek toegepast.

De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn mede van toepassing op de misdrijven omschreven in deze wet.

CHAPITRE VII

DISPOSITIONS (DEROGATOIRES,) MODIFICATIVES OU ABROGATOIRES

ARTICLE 35

(supprimé)

ARTICLE 36

§ 1er. L'article 838 du Code civil, modifié par la loi du 10 octobre 1967, est remplacé par la disposition suivante :

"Si tous les cohéritiers ne sont pas présents ou représentés par un mandataire de leur choix, ou s'il y a parmi eux des interdits, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, ou des mineurs, même émancipés, ou si la succession est acceptée sous bénéfice d'inventaire, le partage doit être fait dans les formes prévues à l'article 1206 du Code judiciaire."

§ 2. L'article 594, 15°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"15° sur les demandes dont il est saisi en vertu de la loi relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 3. L'article 598, 1°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

HOOFDSTUK VII

(AFWIJKINGS-,) WIJZIGINGS- OF OPHEFFINGSBEPALINGEN

ARTIKEL 35

(geschrapt)

ARTIKEL 36

§ 1. Artikel 838 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd door de wet van 10 oktober 1967, wordt vervangen door de volgende tekst :

"Indien niet alle medeërfgenamen aanwezig of door een lasthebber van hun keuze vertegenwoordigd zijn of indien zich onder hen onbekwaamverklaarden, personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de persoon van de geesteszieke , of, zelfs ontvoogde, minderjarigen bevinden of indien de nalatenschap

onder voorrecht van boedelbeschrijving is aanvaard, moet de verdeling geschieden in de vorm bepaald in artikel 1206 van het Gerechtelijk Wetboek."

§ 2. Artikel 594, 15°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"15° over de verzoeken die bij hem worden ingediend krachtens de wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke ."

§ 3. Artikel 598, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"1° aux ventes des biens immeubles et aux partages auxquels sont intéressés des mineurs, des interdits, des absents, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux;"

§ 4. L'article 627, 6°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"6° le juge du lieu du service psychiatrique, lorsqu'il s'agit de demandes formulées en vertu de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 5. L'article 764, 2°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"2° les demandes relatives à l'envoi en possession des biens d'un absent, à la tutelle d'un mineur ou d'un interdit, à l'administration des biens d'une personne qui fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 6. L'article 1150, deuxième alinéa, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

"Si le requérant est mineur non émancipé ou s'il est interdit, la requête est introduite par son tuteur.

Si le requérant fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux (ou / interné sans être interdit), la requête est introduite par son administrateur provisoire." /s'il est

"1° bij openbare verkoopingen van onroerende goederen en bij verdelingen waarmee het belang gemoeid is van minderjarigen, onbekwaamverklaarden, afwezigen en personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke ."

§ 4. Artikel 627, 6°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"6° de rechter van de plaats waar de psychiatrische dienst gevestigd is, wanneer het gaat om vorderingen ingesteld krachtens de wet op de bescherming van de persoon van de geesteszieke ."

§ 5. Artikel 764, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"2° de vorderingen betreffende de inbezitstelling van goederen van een afwezige, de voogdij over een minderjarige of een onbekwaamverklaarde, het beheer over de goederen van een persoon ten aanzien van wie een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke ."

§ 6. Artikel 1150, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"Indien de verzoeker een niet-ontvoogde minderjarige of een onbekwaamverklaarde is, wordt het verzoekschrift ingediend door zijn voogd.

Indien ten aanzien van de verzoeker een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke (of indien hij geïnterneerd doch niet onbekwaamverklaard is), wordt het verzoekschrift ingediend door zijn voorlopige bewindvoerder."

§ 7. L'article 1186, alinéa premier, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

"Lorsqu'il y a lieu de procéder à l'aliénation d'immeubles appartenant en tout ou en partie à des mineurs, à des interdits ou à des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, leurs représentants légaux sont tenus de demander au conseil de famille l'autorisation d'y procéder."

§ 8. L'article 1187, alinéa premier, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"Lorsque des immeubles appartiennent en copropriété à des mineurs, des interdits, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, ou à des personnes internées par application de la loi de défense sociale, et à d'autres personnes, ces dernières, si elles veulent procéder à la vente, peuvent s'adresser par requête au tribunal de première instance afin d'y être autorisées."

§ 9. L'article 1225 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"Les dispositions du présent chapitre à l'égard des partages auxquels des mineurs sont intéressés sont pareillement applicables aux partages auxquels sont intéressés des interdits, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, des personnes internées par application de la loi de défense sociale et des absents."

§ 7. Artikel 1186, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"Wanneer overgegaan moet worden tot vervreemding van onroerende goederen die geheel of ten dele toebehoren aan minderjarigen, onbekwaamverklaarden of aan personente wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke , zijn hun wettelijke vertegenwoordigers gehouden daartoe machtiging te vragen aan de familie-raad."

§ 8. Artikel 1187, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"Wanneer onroerende goederen in medeëigendom toebehoren aan minderjarigen, onbekwaamverklaarden, personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke , of aan personen die geïnterneerd zijn ingevolge de wet op de bescherming der maatschappij en aan andere personen, dan kunnen dezen, indien zij willen verkopen, zich bij verzoekschrift wenden tot de rechbank van eerste aanleg om daartoe te worden gemachtigd."

§ 9. Artikel 1225 van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"De bepalingen van dit hoofdstuk betreffende verdelingen waarbij minderjarigen belang hebben, zijn eveneens van toepassing op de verdelingen waarmee het belang gemoeid is van onbekwaamverklaarden, van personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke , van personen die geïnterneerd zijn ingevolge de wet op de bescherming van de maatschappij en van afwezigen."

§ 10. A l'article 162 de l'arrêté royal n° 64 du 30 novembre 1939 contenant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, confirmé par la loi du 16 juin 1947, le 18°, modifié par l'article 8 de la loi du 13 août 1947 et par l'article 35 de la loi du 23 décembre 1958, est remplacé par la disposition suivante :

"18° les actes, jugements et arrêts relatifs aux procédures instituées par la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 11. L'article 59 - [1], 32°, du Code des droits de timbre est remplacé par la disposition suivante :

"32° les actes relatifs aux procédures instituées par la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 12. L'article 43 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse est remplacé par la disposition suivante :

"Le tribunal de la jeunesse prend à l'égard d'un mineur âgé de moins de 18 ans accomplis, les mesures de protection prévues par la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, qui s'imposent en raison de l'état mental du mineur, soit qu'il mette gravement en péril sa santé et sa sécurité, soit qu'il constitue une menace grave pour la vie ou l'intégrité d'autrui.

A partir de la mise en observation d'un mineur dans un service psychiatrique et aussi longtemps que dure le maintien dans pareil service, l'application de la présente loi est suspendue, sauf en ce qui concerne l'application de l'article 36, 4°."

§ 10. In artikel 162 van het koninklijk besluit nr. 64 van 30 november 1939 houdende het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, bekragtigd bij de wet van 16 juni 1947, wordt het 18°, gewijzigd bij artikel 8 van de wet van 13 augustus 1947 en artikel 35 van de wet van 23 december 1958, vervangen door de volgende bepaling :

"18° akten, vonnissen en arresten inzake procedures ingesteld bij de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke ."

§ 11. Artikel 59 -[1], 32°, van het Wetboek der zegelrechten wordt vervangen door de volgende tekst :

"32° de akten betreffende procedures ingesteld door de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke ."

§ 12. Artikel 43 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming wordt vervangen door de volgende tekst :

"De jeugdrechtbank treft ten aanzien van een minderjarige die niet de volle leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, de beschermingsmaatregelen bepaald in de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, die ingevolge de geestestoestand van de minderjarige noodzakelijk zijn, hetzij omdat hij zijn gezondheid en zijn veiligheid ernstig in gevaar brengt, hetzij omdat hij een ernstige bedreiging vormt voor andermans leven of integriteit.

. Vanaf het ogenblik dat een minderjarige ter observatie wordt opgenomen in een psychiatrische dienst en zolang het verder verblijf een dergelijke dienst duurt, wordt de toepassing van deze wet opgeschort, behalve wat betreft artikel 36, 4°."

§ 13. Sont abrogés :

a) Sans préjudice des dispositions qui, en vertu de la loi du 8 août 1980, relèvent de la compétence des Communautés, la loi du 18 juin 1850 sur le régime des aliénés, modifiée par la loi du 28 décembre 1873, par les arrêtés royaux du 1er juin 1874, du 29 juillet et du 14 août 1933 et par la loi du 10 octobre 1967, à l'exception du chapitre VII, modifié par la loi du 7 avril 1964 et celle du 7 mai 1973;

b) le deuxième alinéa de l'article 95 de la loi communale;

c) les termes "les aliénés séquestrés" de l'article 7, 1e, du Code électoral.

§ 13. Opgeheven worden :

a) Onvermindert de bepalingen die krachtens de wet van 8 augustus 1980 tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren, de wet van 18 juni 1850 op de regeling der krankzinnigen, gewijzigd bij de wet van 28 december 1873, bij de koninklijke besluiten van 1 juni 1874, 29 juli en 14 augustus 1933 en bij de wet van 10 oktober 1967, met uitzondering van hoofdstuk VII, gewijzigd bij de wetten van 7 april 1964 en 7 mei 1973;

b) artikel 95, tweede lid, van de gemeentewet;

c) de woorden "de afgezonderde krankzinnigen" in artikel 7, 1e, van het Kieswetboek.

CHAPITRE VIII

DISPOSITIONS FINALES ET TRANSITOIRES

ARTICLE 37

La présente loi entrera en vigueur à la date fixée par le Roi et au plus tard un an après sa publication au Moniteur belge.

ART. 37bis

Par dérogation à l'article 37, toute mesure de privation de liberté prise en vertu des lois des 18 juin 1850, 28 décembre 1873 et 29 juillet 1933 sera levée de plein droit à l'expiration d'un délai d'un an à partir de l'entrée en vigueur de la présente loi, à moins d'être remplacée par une mesure prise en vertu de la présente loi.

HOOFDSTUK VIII

SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN

ARTIKEL 37

Deze wet treedt in werking op de datum bepaald door de Koning, en uiterlijk één jaar na haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

ART. 37bis

In afwijking van artikel 37 wordt elke maatregel van vrijheidsbeneming die is genomen krachtens de wetten van 18 juni 1850, 28 december 1873 en 29 juli 1933, van rechtswege opgeheven bij het verstrijken van een termijn van één jaar te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet, behalve wanneer die maatregel wordt vervangen door een krachtens deze wet genomen maatregel.

(ART. 37ter

Les médecins en fonction au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi et qui relevaient du Fonds spécial institué par l'arrêté royal du 4 juin 1920 sont assurés d'un barème des traitements au moins équivalent à celui dont ils bénéficiaient auparavant.

Les arrêtés royaux pris en application de l'article 33 de la présente loi sont applicables.)

ART. 38

Les registres tenus en application de l'article 22 de la loi du 18 juin 1850, modifiée par la loi du 28 décembre 1873, seront conservés dans chaque service psychiatrique sous la responsabilité du chef de service.

(ART. 37ter

De geneesheren die in dienst zijn bij de inwerkingtreding van deze wet en ressorteren onder het bij koninklijk besluit van 4 juni 1920 opgericht Bijzonder Fonds, verkrijgen ten minste een even gunstige wedderegeling als zij tevoren hebben genoten.

De met toepassing van artikel 33 van deze wet genomen koninklijke besluiten zijn op hen van toepassing.)

ART. 38

De registers die gehouden worden overeenkomstig artikel 22 van de wet van 18 juni 1850, gewijzigd door de wet van 28 december 1873, moeten in elke psychiatrische dienst bewaard worden onder de verantwoordelijkheid van het diensthoofd.

729 (1983-1984) - n° 1
Document de travail n° 2
Justice

729 (1983-1984) - nr. 1
Werkstuk nr. 2
Justitie

SENAT DE BELGIQUE

BELGISCHE SENAAT

Session de 1988-1989

Zitting 1988-1989

21 février 1989

21 februari 1989

Projet de loi relatif à la protection de la personne des malades mentaux.

Ontwerp van wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

TEXTE PROPOSE PAR
LE GROUPE DE TRAVAIL
(Articles 31 à 38)

TEKST VOORGESTEED DOOR
DE WERKGROEP
(Artikelen 31 tot 38)

R.A 7901

R.A 7901

ARTICLE 31

Le contrôle du respect de la présente loi dans les services psychiatriques est exercé par le procureur du Roi et le juge de paix (qui a pris la décision).

Les magistrats investis de cette mission de contrôle ainsi que les experts désignés par le tribunal ont accès aux services psychiatriques; ils peuvent se faire présenter les dossiers médicaux, le registre tenu en exécution de la présente loi et tous documents nécessaires à l'exécution de leur mission.

ARTICLE 32

Les frais de transport et de séjour des magistrats, les frais et honoraires des experts et du médecin choisi par le malade, ainsi que les taxes de témoins sont avancés en faveur des requérants selon les règles prévues au règlement général sur les frais de justice en matière répressive.

Les jugements du juge de paix et du tribunal n'emportent condamnation au paiement des frais de justice que si la demande n'émane pas du malade lui-même et que le juge l'estime injustifiée.

ARTICLE 33

(manque)

CHAPITRE VI
DISPOSITIONS PENALES

ARTICLE 34

Les infractions aux dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution sont punies d'un emprisonnement de un à sept jours et d'une amende de un à vingt-cinq francs ou d'une de ces peines seulement.

ARTIKEL 31

Het toezicht op de naleving van deze wet in de psychiatrische diensten wordt uitgeoefend door de procureur des Konings en de vrederechter (die de beslissing heeft genomen).

De magistraten belast met dit toezicht alsmede de deskundigen aangewezen door de rechtkant hebben toegang tot de psychiatrische diensten; zij kunnen zich de geneeskundige dossiers doen overleggen, evenals de registers gehouden ter uitvoering van deze wet en alle stukken die zij nodig hebben voor het volbrengen van hun taak.

ARTIKEL 32

De reis- en verblijfkosten van de magistraten, de kosten en het ereloon van de deskundigen en van de door de zieke gekozen geneesheer, en het getuigengeld worden ten voordele van de verzoekers voorgeshoten op de wijze bepaald in het algemeen reglement op gerechtskosten in strafzaken.

De vonnissen van de vrederechter en van de rechtkant veroordelen alleen dan in de gerechtskosten wanneer de vordering niet uitgaat van de zieke en de rechter ze ongegrond acht.

ARTIKEL 33

(ontbreekt)

HOOFDSTUK VI
STRAFBEPALINGEN

ARTIKEL 34

Overtreding van de bepalingen van deze wet en van de uitvoeringsbesluiten wordt gestraft met gevangenisstraf van een tot zeven dagen en met geldboete van 1 tot 25 frank of met een van die straffen alleen.

Si ces infractions ont été commises intentionnellement, le coupable sera puni d'un emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende de vingt-six à mille francs, ou d'une de ces peines seulement.

Toutefois, si l'infraction a eu pour effet de provoquer ou de prolonger la privation de liberté, il est en outre fait application des articles 147, 155, 156 et 434 à 438 du Code pénal.

Les dispositions du Livre Ier du Code pénal, y compris celles du chapitre VII et de l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.

Indien het misdrijf met opzet is gepleegd, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van 8 dagen tot drie maanden en met geldboete van 26 frank tot 1.000 frank of met een van die straffen alleen.

Indien het misdrijf echter leidt tot vrijheidsbeneming of tot verlenging ervan worden daarenboven de artikelen 147, 155, 156 en 434 tot 438 van het Strafwetboek toegepast.

De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn mede van toepassing op de misdrijven omschreven in deze wet.

CHAPITRE VII

DISPOSITIONS (DEROGATOIRES,) MODIFICATIVES OU ABROGATOIRES

ARTICLE 35

(supprimé)

HOOFDSTUK VII

(AFWIJKINGS-,) WIJZIGINGS- OF OPHEFFINGSBEPALINGEN

ARTIKEL 35

(geschrapt)

ARTICLE 36

§ 1er. L'article 838 du Code civil, modifié par la loi du 10 octobre 1967, est remplacé par la disposition suivante :

"Si tous les cohéritiers ne sont pas présents ou représentés par un mandataire de leur choix, ou s'il y a parmi eux des interdits, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, ou des mineurs, même émancipés, ou si la succession

ARTIKEL 36

§ 1. Artikel 838 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd door de wet van 10 oktober 1967, wordt vervangen door de volgende tekst :

"Indien niet alle medeërfgenamen aanwezig of door een lasthebber van hun keuze vertegenwoordigd zijn of indien zich onder hen onbekwaamverklaarden, personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betrekken de persoon van de geesteszieke, of, zelfs ontvoogde, minderjarigen bevinden of indien de nalatenschap

est acceptée sous bénéfice d'inventaire, le partage doit être fait dans les formes prévues à l'article 1206 du Code judiciaire."

§ 2. L'article 594, 15°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"15° sur les demandes dont il est saisi en vertu de la loi relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 3. L'article 598, 1°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"1° aux ventes des biens immeubles et aux partages auxquels sont intéressés des mineurs, des interdits, des absents, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux;"

§ 4. L'article 627, 6°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"6° le juge (du lieu du service psychiatrique), lorsqu'il s'agit de demandes formulées en vertu de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 5. L'article 764, 2°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"2° les demandes relatives à l'envoi en possession des biens d'un absent, à la tutelle d'un mineur ou d'un interdit, à l'administration des biens d'une personne qui fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux."

onder voorrecht van boedelbeschrijving is aanvaard, moet de verdeling geschieden in de vorm bepaald in artikel 1206 van het Gerechtelijk Wetboek."

§ 2. Artikel 594, 15°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"15° over de verzoeken die bij hem worden ingediend krachtens de wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke ."

§ 3. Artikel 598, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"1° bij openbare verkoopingen van onroerende goederen en bij verdelingen waarmee het belang gemoeid is van minderjarigen, onbekwaamverklaarden, afwezigen en personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke ."

§ 4. Artikel 627, 6°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"6° de rechter (van de plaats waar de psychiatrische dienst gevestigd is), wanneer het gaat om vorderingen ingesteld krachtens de wet op de bescherming van de persoon van de geesteszieke ."

§ 5. Artikel 764, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"2° de vorderingen betreffende de bezitstelling van goederen van een afwezige, de voogdij over een minderjarige of een onbekwaamverklaarde, het beheer over de goederen van een persoon ten aanzien van wie een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke ."

§ 6. L'article 1150, deuxième alinéa, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

"Si le requérant est mineur non émancipé ou s'il est interdit, la requête est introduite par son tuteur.

Si le requérant fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux (ou / interné sans être interdit), la requête est introduite par son administrateur provisoire." /s'il est

§ 7. L'article 1186, alinéa premier, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

"Lorsqu'il y a lieu de procéder à l'aliénation d'immeubles appartenant en tout ou en partie à des mineurs, à des interdits ou à des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du .;; relative à la protection de la personne des malades mentaux, leurs représentants légaux sont tenus de demander au conseil de famille l'autorisation d'y procéder."

§ 8. L'article 1187, alinéa premier, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"Lorsque des immeubles appartiennent en copropriété à des mineurs, des interdits, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, ou à des personnes internées par application de la loi de défense sociale, et à d'autres personnes, ces dernières, si elles veulent procéder à la vente, peuvent s'adresser par requête au tribunal de première instance afin d'y être autorisées."

§ 6. Artikel 1150, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"Indien de verzoeker een niet-ontvoogde minderjarige of een onbekwaamverklaarde is, wordt het verzoekschrift ingediend door zijn voogd.

Indien ten aanzien van de verzoeker een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke (of indien hij geïnterneerd doch niet onbekwaamverklaard is), dan wordt het verzoekschrift ingediend door zijn voorlopige bewindvoerder."

§ 7. Artikel 1186, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"Wanneer overgegaan moet worden tot vervreemding van onroerende goederen die geheel of ten dele toebehoren aan minderjarigen, onbekwaamverklaarden of aan personente wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke , zijn hun wettelijke vertegenwoordigers gehouden daartoe machtiging te vragen aan de familie-raad."

§ 8. Artikel 1187, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"Wanneer onroerende goederen in medeëigendom toebehoren aan minderjarigen, onbekwaamverklaarden, personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke , of aan personen die geïnterneerd zijn ingevolge de wet op de bescherming der maatschappij en aan andere personen, dan kunnen dezen, indien zij willen verkopen, zich bij verzoekschrift wenden tot de rechbank van eerste aanleg om daartoe te worden gemachtigd."

§ 9. L'article 1225 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"Les dispositions du présent chapitre à l'égard des partages auxquels des mineurs sont intéressés sont pareillement applicables aux partages auxquels sont intéressés des interdits, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, des personnes internées par application de la loi de défense sociale et des absents."

§ 10. A l'article 162 de l'arrêté royal n° 64 du 30 novembre 1939 contenant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, confirmé par la loi du 16 juin 1947, le 18°, modifié par l'article 8 de la loi du 13 août 1947 et par l'article 35 de la loi du 23 décembre 1958, est remplacé par la disposition suivante :

"18° les actes, jugements et arrêts relatifs aux procédures instituées par la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 11. L'article 59 - [1], 32°, du Code des droits de timbre est remplacé par la disposition suivante :

"32° les actes relatifs aux procédures instituées par la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 12. L'article 43 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse est remplacé par la disposition suivante :

§ 9. Artikel 1225 van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"De bepalingen van dit hoofdstuk betreffende verdelingen waarbij minderjarigen belang hebben, zijn eveneens van toepassing op de verdelingen waarmee het belang gemoeid is van onbekwaamverklaarden, van personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke , van personen die geïnterneerd zijn ingevolge de wet op de bescherming van de maatschappij en van afwezigen."

§ 10. In artikel 162 van het koninklijk besluit nr. 64 van 30 november 1939 houdende het Wetboek der registratie-, hypothek- en griffierechten, bekraftigd bij de wet van 16 juni 1947, wordt het 18°, gewijzigd bij artikel 8 van de wet van 13 augustus 1947 en artikel 35 van de wet van 23 december 1958, vervangen door de volgende bepaling :

"18° akten, vonnissen en arresten inzake procedures ingesteld bij de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke ."

§ 11. Artikel 59 -[1], 32°, van het Wetboek der zegelrechten wordt vervangen door de volgende tekst :

"32° de akten betreffende procedures ingesteld door de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke ."

§ 12. Artikel 43 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming wordt vervangen door de volgende tekst :

"Le tribunal de la jeunesse prend à l'égard d'un mineur âgé de moins de 18 ans accomplis, les mesures de protection prévues par la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, qui s'imposent en raison de l'état mental du mineur, soit qu'il mette gravement en péril sa santé et sa sécurité, soit qu'il constitue une menace grave pour la vie ou l'intégrité d'autrui.

A partir de la mise en observation d'un mineur dans un service psychiatrique et aussi longtemps que dure le maintien dans pareil service, l'application de la présente loi est suspendue, sauf en ce qui concerne l'application de l'article 36, 4°."

"De jeugdrechtbank treft ten aanzien van een minderjarige die niet de volle leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, de beschermingsmaatregelen bepaald in de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieken en die ingevolge de geestestoestand van de minderjarige noodzakelijk zijn, hetzij omdat hij zijn gezondheid en zijn veiligheid ernstig in gevaar brengt, hetzij omdat hij een ernstige bedreiging vormt voor andermans leven of integriteit.

. Vanaf het ogenblik dat een minderjarige ter observatie wordt opgenomen in een psychiatrische dienst en zolang het verder verblijf een dergelijke dienst duurt, wordt de toepassing van deze wet opgeschort, behalve wat betreft artikel 36, 4°."

§ 13. Sont abrogés :

a) Sans préjudice des dispositions qui, en vertu de la loi du 8 août 1980, relèvent de la compétence des Communautés, la loi du 18 juin 1850 sur le régime des aliénés, modifiée par la loi du 28 décembre 1873, par les arrêtés royaux du 1er juin 1874, du 29 juillet et du 14 août 1933 et par la loi du 10 octobre 1967, à l'exception du chapitre VII, modifié par la loi du 7 avril 1964 et celle du 7 mai 1973;

b) le deuxième alinéa de l'article 95 de la loi communale;

c) les termes "les aliénés séquestrés" de l'article 7, 1°, du Code électoral.

§ 13. Opgeheven worden :

a) Onverminderd de bepalingen die krachtens de wet van 8 augustus 1980 tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren, de wet van 18 juni 1850 op de regeling der krankzinnigen, gewijzigd bij de wet van 28 december 1873, bij de koninklijke besluiten van 1 juni 1874, 29 juli en 14 augustus 1933 en bij de wet van 10 oktober 1967, met uitzondering van hoofdstuk VII, gewijzigd bij de wetten van 7 april 1964 en 7 mei 1973;

b) artikel 95, tweede lid, van de gemeentewet;

c) de woorden "de afgezonderde krankzinnigen" in artikel 7, 1°, van het Kieswetboek.

CHAPITRE VIII

DISPOSITIONS FINALES ET TRANSITOIRES

ARTICLE 37

La présente loi entrera en vigueur à la date fixée par le Roi et au plus tard un an après sa publication au Moniteur belge.

ART. 37bis

Par dérogation à l'article 37, toute mesure de privation de liberté prise en vertu des lois des 18 juin 1850, 28 décembre 1873 et 29 juillet 1933 sera levée de plein droit à l'expiration d'un délai d'un an à partir de l'entrée en vigueur de la présente loi, à moins d'être remplacée par une mesure prise en vertu de la présente loi.

(ART. 37ter

Les médecins en fonction au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi et qui relevaient du Fonds spécial institué par l'arrêté royal du 4 juin 1920 sont assurés d'un barème des traitements au moins équivalent à celui dont ils bénéficiaient auparavant.

Les arrêtés royaux pris en application de l'article 33 de la présente loi sont applicables.)

ART. 38

Les registres tenus en application de l'article 22 de la loi du 18 juin 1850, modifiée par la loi du 28 décembre 1873, seront conservés dans chaque service psychiatrique sous la responsabilité du chef de service.

HOOFDSTUK VIII

SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN

ARTIKEL 37

Deze wet treedt in werking op de datum bepaald door de Koning, en uiterlijk één jaar na haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

ART. 37bis

In afwijking van artikel 37 wordt elke maatregel van vrijheidsbeneming die is genomen krachtens de wetten van 18 juni 1850, 28 december 1873 en 29 juli 1933, van rechtswege opgeheven bij het verstrijken van een termijn van één jaar te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet, behalve wanneer die maatregel wordt vervangen door een krachtens deze wet genomen maatregel.

(ART. 37ter

De geneesheren die in dienst zijn bij de inwerkingtreding van deze wet en ressorteren onder het bij koninklijk besluit van 4 juni 1920 opgericht Bijzonder Fonds, verkrijgen ten minste een even gunstige wedderegeling als zij tevoren hebben genoten.

De met toepassing van artikel 33 van deze wet genomen koninklijke besluiten zijn op hen van toepassing.)

ART. 38

De registers die gehouden worden overeenkomstig artikel 22 van de wet van 18 juni 1850, gewijzigd door de wet van 28 december 1873, moeten in elke psychiatrische dienst bewaard worden onder de verantwoordelijkheid van het diensthoofd.

729 (1983-1984) - n° 1
Document de Commission n° 2
Justice

729 (1983-1984) - nr. 1
Commissiestuk nr. 2
Justitie

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1988 - 1989

2 mai 1989

Projet de loi relatif à la protection de la personne des malades mentaux.

**TEXTES ADOPTÉS
EN PREMIÈRE LECTURE**

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1988 - 1989

2 mei 1989

Ontwerp van wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

**TEKSTEN AANGENOMEN
IN EERSTE LEZING**

R.A 7901

R.A 7901

CHAPITRE Ier
DISPOSITIONS PRELIMINAIRES

ARTICLE 1er

En dehors des mesures de protection prévues par la présente loi, le diagnostic et le traitement des troubles psychiques ne peuvent donner lieu à aucune restriction de la liberté individuelle, sans préjudice de l'application de la loi du 1er juillet 1964 sur la défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude.

ARTICLE 2

Les mesures de protection ne peuvent être prises, à défaut de tout autre traitement approprié, à l'égard d'un malade mental, que si son état le requiert, soit qu'il mette gravement en péril sa santé et sa sécurité, soit qu'il constitue une menace grave pour la vie ou l'intégrité d'autrui.

L'inadaptation aux valeurs morales, sociales, religieuses, politiques ou autres, ne peut être en soi considérée comme une maladie mentale.

ARTICLE 3

La personne qui se fait librement admettre dans un service psychiatrique, peut le quitter à tout moment.

HOOFDSTUK I
VOORAFGAANDE BEPALINGEN

ARTIKEL 1

Buiten de beschermingsmaatregelen waarin deze wet voorziet, kunnen de diagnose en de behandeling van psychische stoornissen geen aanleiding geven tot enige vrijheidsbeperking, onvermindert de toepassing van de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en gewoontemisdigters.

ARTIKEL 2

De beschermingsmaatregelen mogen, bij gebreke van enige andere geschikte behandeling, alleen getroffen worden ten aanzien van een geesteszieke indien zijn toestand zulks vereist, hetzij omdat hij zijn gezondheid en zijn veiligheid ernstig in gevaar brengt, hetzij omdat hij een ernstige bedreiging vormt voor andermans leven of integriteit.

De onaangepastheid aan de zedelijke, maatschappelijke, religieuze, politieke of andere waarden mag op zichzelf niet als een geestesziekte worden beschouwd.

ARTIKEL 3

Degene die zich vrij laat opnemen in een psychiatrische dienst, kan deze te allen tijde verlaten.

CHAPITRE II
DU TRAITEMENT EN MILIEU
HOSPITALIER
Section 1ère
De la mise en observation

ARTICLE 4

Lorsque les circonstances prévues à l'article 2 sont réunies, une mise en observation dans un service psychiatrique peut être ordonnée par décision judiciaire selon les règles déterminées aux articles ci-après.

Sous-section 1ère
Dispositions générales
et procédure

ARTICLE 5

§ 1er.- A cette fin, toute personne intéressée peut adresser une requête écrite au juge de paix du lieu du domicile ou de la résidence du malade ou, à défaut, au juge de paix du lieu où le malade se trouve.

Cette requête mentionne à peine de nullité :

1. les jour, mois et an;
2. Les nom, prénom, profession et domicile du requérant ainsi que le degré de parenté ou la nature des relations qui existent entre le requérant et la personne dont la mise en observation est sollicitée;
3. l'objet de la demande et l'indication sommaire des motifs;
4. les nom, prénom, domicile, ou résidence du malade ou, à défaut, le lieu où le malade se trouve;

HOOFDSTUK II
BEHANDELING IN EEN
ZIEKENHUIS
Afdeling 1
Opneming ter observatie

ARTIKEL 4

Wanneer de omstandigheden bepaald in artikel 2 zich voordoen, kan plaatsing ter observatie in een psychiatrische dienst bij rechterlijke beslissing worden gelast overeenkomstig de regels gesteld in de volgende artikelen.

Onderafdeling 1
Algemene bepalingen
en rechtspleging

ARTIKEL 5

§ 1.- Te dien einde kan iedere belanghebbende een verzoekschrift indienen bij de vrederechter van de woon- of verblijfplaats van de zieke of, bij gebreke daarvan, bij de vrederechter van de plaats waar de zieke zich bevindt.

Dit verzoekschrift vermeldt, op straffe van nietigheid :

1. de dag, de maand en het jaar;
2. de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoeker alsook de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die er bestaan tussen de verzoeker en de persoon wiens plaatsing ter observatie wordt gevraagd;
3. het onderwerp van de vordering en in het kort de gronden ervan;
4. de naam, de voornaam, de woon- of verblijfplaats van de zieke of, bij gebreke daarvan, de plaats waar hij zich bevindt;

5. la désignation du juge qui doit en connaître.

A peine de nullité, elle est signée par le requérant ou par son avocat.

La requête mentionne en outre, dans la mesure du possible, les lieu et date de naissance du malade ainsi que, le cas échéant, les nom, prénom, domicile et qualité de son représentant légal.

§ 2.- Sous peine d'irrecevabilité de la demande, il sera joint à celle-ci un rapport médical circonstancié, décrivant, à la suite d'un examen datant de 15 jours au plus, l'état de santé de la personne dont la mise en observation est demandée ainsi que les symptômes de la maladie, et constatant que les conditions de l'article 2 sont réunies.

Ce rapport ne peut être établi par un médecin parent ou allié du malade ou du requérant, ou attaché à un titre quelconque au service psychiatrique où le malade se trouve.

ARTICLE 6

Le juge de paix peut déclarer la demande manifestement nulle ou irrecevable par un jugement prononcé dans les vingt-quatre heures du dépôt de la requête.

Si l'incompétence territoriale du juge de paix est évidente, celui-ci renvoie, dans le même délai, la demande devant le juge de paix compétent.

5. de aanwijzing van de rechter die ervan kennis moet nemen.

Het verzoekschrift moet, op straffe van nietigheid, worden ondertekend door de verzoeker of zijn advocaat.

Het verzoekschrift vermeldt bovendien, en voor zover mogelijk, de plaats en datum van geboorte van de zieke evenals, in voorkomend geval, de naam, de voornaam, de woonplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordiger.

§ 2.- Op straffe van niet-ontvankelijkheid van de vordering moet hieraan een omstandig geneeskundig verslag worden toegevoegd, op basis van een onderzoek dat ten hoogste vijftien dagen oud is, de gezondheidstoestand van de persoon wiens plaatsing ter observatie wordt gevraagd, de symptomen van de ziekte beschrijft en vaststelt dat is voldaan aan de voorwaarden bepaald in artikel 2.

Dit verslag mag niet worden opgesteld door een geneesheer die een bloed- of aanverwant van de zieke of van de verzoeker is of op enigerlei wijze verbonden is aan de psychiatrische dienst waar de zieke zich bevindt.

ARTIKEL 6

De vrederechter kan verklaren dat de vordering kennelijk nietig of niet-ontvankelijk is bij een vonnis dat wordt uitgesproken binnen vierentwintig uren na de indiening van het verzoekschrift.

Indien de territoriale onbevoegdheid van de vrederechter duidelijk is, verwijst deze de vordering binnen dezelfde termijn naar de bevoegde vrederechter.

ARTICLE 7

§ 1er.- Le juge de paix fixe, dans les vingt-quatre heures du dépôt de la requête et par une seule décision, les jours et heure de sa visite à la personne dont la mise en observation est sollicitée et ceux de l'audience.

Dans le même délai, le greffier notifie, par pli judiciaire, la requête au malade et, le cas échéant, à son représentant légal.

Le pli judiciaire mentionne les lieu, jour et heure de la visite du juge de paix au malade, ainsi que les lieu, jour et heure de l'audience.

Le pli judiciaire mentionne les nom et adresse de l'avocat désigné d'office en vertu des dispositions du § 2, premier alinéa, du présent article, en outre que le malade a le droit de choisir un autre avocat, un médecin-psychiatre et une personne de confiance.

En cas de besoin, le juge de paix peut fixer la visite et l'audience à un samedi, un dimanche ou un jour férié légal et ordonner d'office que la notification prévue par pli judiciaire soit remplacée par une signification faite par un huissier de justice désigné par lui à cette fin.

§ 2.- Dans les vingt-quatre heures de la réception de la requête, le juge de paix demande au bâtonnier de l'Ordre des avocats ou au bureau de consultation et de défense la désignation d'office et sans tarder d'un avocat.

§ 3.- Si le malade n'a pas communiqué au greffier le nom du médecin-psychiatre de son choix, le juge de paix peut désigner un médecin-psychiatre.

ARTIKEL 7

§ 1.- Binnen vierentwintig uren na de indiening van het verzoekschrift bepaalt de vrederechter bij een zelfde vonnis de dag en het uur van zijn bezoek aan de persoon wiens plaatsing ter observatie wordt gevraagd en van de zitting.

Binnen dezelfde termijn geeft de griffier aan de zieke en, in voorkomend geval, aan diens wettelijke vertegenwoordiger bij gerechtsbrief kennis van het verzoekschrift.

De gerechtsbrief vermeldt de plaats, de dag en het uur van het bezoek van de vrederechter aan de zieke, alsook de plaats, de dag en het uur van de zitting.

De gerechtsbrief vermeldt de naam en het adres van de advocaat ambts-halve aangesteld zoals bepaald in § 2, eerste lid, van dit artikel, en bovendien dat de zieke het recht heeft een andere advocaat, een geneesheer-psychiater en een vertrouwenspersoon te kiezen.

De vrederechter kan zonodig, het bezoek en de zitting bepalen op een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag en ambtshalve bevelen dat de kennisgeving bij gerechtsbrief wordt vervangen door een betekening van een door hem daartoe aangeduid gerechtsdeurwaarder.

§ 2.- Bij ontvangst van het verzoekschrift verzoekt de vrederechter binnen vierentwintig uren de stafhouder van de Orde van advocaten of het bureau van consultatie en verdediging om onverwijld van ambtswege een advocaat aan te wijzen.

§ 3.- Indien de zieke de naam van de door hem gekozen geneesheer-psychiater niet heeft meegedeeld aan de griffier, kan de vrederechter een geneesheer-psychiater aanwijzen.

§ 4.- Le greffier notifie au requérant, par pli judiciaire, la décision du juge de paix.

Il envoie une copie non signée de la requête et le jugement aux avocats des parties et, le cas échéant, au représentant légal, au médecin-psychiatre et à la personne de confiance du malade.

§ 5.- Aux jour et heure fixés, le juge de paix entend le malade ainsi que toutes les autres personnes dont il estime l'audition utile. Ces auditions ont lieu en présence de l'avocat du malade.

Sauf circonstances exceptionnelles, il visite le malade à l'endroit où celui-ci se trouve.

Il recueille en outre tous les renseignements utiles d'ordre médical ou social.

ARTICLE 8

§ 1er.- Les débats ont lieu en chambre du conseil, sauf demande contraire du malade ou de son avocat.

Après avoir entendu toutes les parties à l'audience, le juge de paix statue en audience publique, par jugement motivé et circonstancié, dans les dix jours du dépôt de la requête.

§ 2.- Le greffier notifie aux parties, par pli judiciaire, le jugement ainsi que les voies de recours dont elles disposent.

Il envoie une copie non signée du jugement aux conseils, au procureur du Roi et, le cas échéant, au représentant légal, au médecin-psychiatre et à la personne de confiance du malade.

§ 4.- De griffier geeft aan de verzoeker bij gerechtsbrief kennis van het vonnis van de vrederechter.

Hij zendt een niet ondertekend afschrift van het verzoekschrift en het vonnis aan de advocaten der partijen en, in voorkomend geval, aan de wettelijke vertegenwoordiger, de geneesheer-psychiater en de vertrouwenspersoon van de zieke.

§ 5.- Op de vastgestelde dag en het vastgestelde uur hoort de vrederechter de zieke, alsmede alle andere personen die hij dienstig acht te horen, een en ander in aanwezigheid van de advocaat van de zieke.

Behoudens uitzonderlijke omstandigheden bezoekt hij de zieke op de plaats waar deze zich bevindt.

Hij verzamelt bovendien alle nuttige inlichtingen van medische of sociale aard.

ARTIKEL 8

§ 1.- De zaak wordt in raadkamer behandeld, tenzij de zieke of zijn advocaat vragen dat dit niet gebeurt.

Na op de zitting alle partijen te hebben gehoord, doet de vrederechter bij omstandig gemotiveerd vonnis uitspraak in openbare zitting binnen tien dagen na de indiening van het verzoekschrift.

§ 2.- De griffier geeft aan de partijen bij gerechtsbrief kennis van het vonnis, alsmede van de rechtsmiddelen waarover zij beschikken.

Hij zendt een niet ondertekend afschrift van het vonnis aan de raadslieden, aan de procureur des Konings, en in voorkomend geval aan de wettelijke vertegenwoordiger, de geneesheer-psychiater en de vertrouwenspersoon van de zieke.

§ 3.- S'il fait droit à la demande, le juge de paix désigne le service psychiatrique dans lequel le malade sera mis en observation.

Le greffier notifie, par pli judiciaire, le jugement au directeur de l'établissement auquel appartient le service psychiatrique désigné, dénommé ci-après le directeur de l'établissement.

Dès la notification, celui-ci prend toutes les dispositions nécessaires pour le placement du malade en observation.

Le ministère public poursuivra l'exécution du jugement suivant des modalités à définir par le Roi.

Sous-section 2
De l'urgence

ARTICLE 9

En cas d'urgence, le procureur du Roi du lieu où le malade se trouve, peut décider que celui-ci sera mis en observation dans le service psychiatrique qu'il désigne.

Le procureur du Roi se saisit soit d'office, après avis écrit d'un médecin désigné par lui, soit à la demande écrite d'une personne intéressée, demande qui sera accompagnée du rapport visé à l'article 5.

L'urgence doit ressortir dudit avis ou rapport.

Le procureur du Roi notifie sa décision au directeur de l'établissement. Les modalités d'exécution de la décision du procureur du Roi seront réglées par arrêté royal.

§ 3.- Indien de vrederechter het verzoek inwilligt, wijst hij de psychiatrische dienst aan waarin de zieke ter observatie wordt opgenomen.

De griffier geeft bij gerechtsbrief kennis van het vonnis aan de directeur van de instelling waartoe de aangewezen psychiatrische dienst behoort, verder in deze wet de directeur van de instelling genoemd.

Onmiddellijk na de kennisgeving treft deze alle nodige schikkingen voor de plaatsing ter observatie van de zieke.

Het openbaar ministerie vervolgt de tenuitvoerlegging van het vonnis op de door de Koning te bepalen wijze.

Onderafdeling 2
Dringendheid

ARTIKEL 9

In spoedeisende gevallen kan de procureur des Konings van de plaats waar de zieke zich bevindt, besluiten dat deze ter observatie zal worden opgenomen in de psychiatrische dienst die hij aanwijst.

De procureur des Konings treedt op, hetzij ambtshalve na het schriftelijk advies van een door hem aangewezen geneesheer, hetzij op schriftelijk verzoek van een belanghebbende, welk verzoek vergezeld moet gaan van het verslag bedoeld in artikel 5.

Het advies of het verslag moeten een spoedeisend karakter aantonen.

De procureur des Konings geeft kennis van zijn beslissing aan de directeur van de instelling. De wijze waarop de beslissing van de procureur des Konings wordt uitgevoerd, wordt bij koninklijk besluit geregeld.

Dans les vingt-quatre heures de la décision, le procureur du Roi en avise le juge de paix du domicile ou de la résidence du malade ou, à défaut, le juge de paix du lieu où se trouve le malade et lui adresse la requête écrite visée à l'article 5.

Dans le même délai, il donne connaissance de sa décision et de sa requête écrite au malade et, le cas échéant, à son représentant légal, à la personne chez qui le malade réside, et, le cas échéant, à la personne qui a saisi le procureur du Roi.

La procédure prévue aux articles 6, 7 et 8 est applicable.

Si le procureur du Roi n'a pas adressé dans les vingt-quatre heures la requête visée au cinquième alinéa du présent article ou si le juge de paix n'a pas pris de décision dans le délai prévu à l'article 8, la mesure prise par le procureur du Roi devient sans objet.

Sous-section 3

Des modalités, de la durée et de la fin de la mise en observation

ARTICLE 10

Le directeur de l'établissement inscrit le malade dans un registre, dans lequel il mentionne son identité, ses admissions et sorties, les décisions relatives aux mesures de protection dont il fait l'objet et les personnes désignées ou choisies en application de l'article 7.

Le Roi détermine les modalités de la tenue du registre visé à l'alinéa 1er.

Binnen vierentwintig uren na zijn beslissing geeft de procureur des Konings daarvan kennis aan de vrederechter van de woon- of verblijfplaats van de zieke of, bij gebreke daarvan, aan de vrederechter van de plaats waar de zieke zich bevindt en dient bij hem het verzoekschrift in bedoeld in artikel 5.

Binnen dezelfde termijn geeft de procureur des Konings van zijn beslissing en van zijn verzoekschrift kennis aan de zieke en, in voorbeeld gevallen, aan diens wettelijke vertegenwoordiger, aan de persoon bij wie de zieke verblijft en, in voorkomende gevallen, aan de belanghebbende die hem hierom heeft verzocht.

De procedure bepaald in de artikelen 6, 7 en 8 is van toepassing.

Indien de procureur des Konings het bij het vijfde lid bedoelde verzoekschrift niet binnen vierentwintig uren heeft ingediend of indien de vrederechter geen beslissing heeft genomen binnen de termijn bepaald in artikel 8, vervalt de door de procureur des Konings getroffen maatregel.

Onderafdeling 3

Modaliteiten, duur en einde van de opneming ter observatie

ARTIKEL 10

De directeur van de instelling schrijft de zieke in een register in; daarin worden vermeld zijn identiteit, elke opneming, elk verlof of ontslag, de beslissingen betreffende de beschermingsmaatregelen die te zijnen aanzien worden genomen en de personen die met toepassing van artikel 7 zijn aangewezen of gekozen.

De Koning bepaalt de wijze waarop het register bedoeld in het eerste lid moet worden bijgehouden.

ARTICLE 11

La mise en observation ne peut dépasser quarante jours. Pendant cette période, le malade est surveillé, examiné de façon approfondie et traité compte tenu de la durée limitée de la mesure.

Elle n'exclut pas, conformément à la décision et sous l'autorité et la responsabilité d'un médecin du service, des sorties de durée limitée du malade, seul ou accompagné, ni qu'il séjourne dans l'établissement à temps partiel, de jour ou de nuit.

ARTICLE 12

La mise en observation prend fin avant l'expiration du délai de quarante jours lorsqu'en décide ainsi :

1. soit le juge de paix qui a décidé la mise en observation.

Le jugement est pris à la demande du malade ou de tout intéressé.

Les articles 7 et 8 sont applicables; l'avis du médecin-chef de service est toujours demandé.

2. soit le procureur du Roi qui a décidé la mise en observation, tant que le juge de paix n'a pas statué. Il en informe les personnes visées à l'article 9, et fait savoir au juge de paix et aux mêmes personnes s'il se désiste de sa demande.

ARTIKEL 11

De observatie mag niet langer duren dan veertig dagen. Gedurende deze periode wordt de zieke bewaakt, grondig onderzocht en behandeld met inachtneming van de beperkte duur van de maatregel.

Deze sluit niet uit dat, op grond van een beslissing van een geneesheer van de dienst en onder diens gezag en verantwoordelijkheid, de zieke voor beperkte tijd, alleen of onder begeleiding, kan uitgaan, noch dat hij deeltijds in de inrichting verblijft overdag of 's nachts.

ARTIKEL 12

De observatie loopt ten einde voor het verstrijken van de termijn van veertig dagen, indien daartoe wordt besloten door :

1. hetzij de vrederechter die tot opneming ter observatie heeft besloten.

Het vonnis wordt gewezen op verzoek van de zieke of van enige belanghebbende.

De artikelen 7 en 8 zijn mede van toepassing; het advies van de geneesheer-diensthoofd wordt steeds gevraagd.

2. hetzij de procureur des Konings die tot de opneming ter observatie besloten heeft zolang de vrederechter geen beslissing heeft genomen. Hij brengt de in artikel 9 bedoelde personen hiervan op de hoogte en deelt aan de vrederechter en aan die personen mee of hij afziet van zijn vordering.

3. soit le médecin-chef de service qui constate dans un rapport motivé que l'état du malade ne justifie plus cette mesure. Il en informe le malade et le directeur de l'établissement. Ce dernier avertit le magistrat qui a pris la décision et le juge de paix saisi ainsi que la personne qui a demandé la mise en observation.

Les jugements et décisions visés au présent article ne sont pas susceptibles de recours.

Section 2

Du maintien

Sous-section 1ère

Dispositions générales

ARTICLE 13

Si l'état du malade justifie le maintien de son hospitalisation au terme de la période d'observation, le directeur de l'établissement transmet quinze jours au moins avant l'expiration du délai fixé pour la mise en observation, au juge de paix un rapport circonstancié du médecin-chef attestant la nécessité du maintien de l'hospitalisation.

Les articles 7 et 8 sont applicables.

Le juge de paix statue toutes affaires cessantes.

Il fixe la durée du maintien qui ne peut dépasser deux ans.

Lorsque le malade a produit l'avis écrit d'un médecin de son choix et que cet avis diverge de celui du médecin-chef de service, le juge entend les médecins contradictoirement en présence de l'avocat du malade.

3. hetzij de geneesheer-diensthoofd die in een gemotiveerd verslag vaststelt dat de toestand van de zieke deze maatregel niet langer rechtvaardigt. Hij deelt zulks mee aan de zieke en aan de directeur van de instelling. Deze laatste verwittigt de magistraat die de beslissing genomen heeft, de vrederechter voor wie de zaak aanhangig is, evenals de persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd.

De in dit artikel bedoelde vonnissen en beslissingen kunnen niet worden aangevochten.

Afdeling 2

Verder verblijf

Onderafdeling 1

Algemene bepalingen

ARTIKEL 13

Indien de toestand van de zieke zijn verder verblijf in de instelling na het verstrijken van de observatieperiode vereist, zendt de directeur van de instelling, ten minste vijftien dagen voor het verstrijken van de termijn bepaald voor de plaatsing ter observatie, aan de vrederechter een omstandig verslag van de geneesheer-diensthoofd dat de noodzaak van verder verblijf bevestigt.

De artikelen 7 en 8 zijn mede van toepassing.

De vrederechter doet uitspraak bij voorrang boven alle andere zaken.

Hij stelt de duur vast van het verder verblijf, die twee jaar niet te boven mag gaan.

Wanneer de zieke het schriftelijk advies van een geneesheer van zijn keuze heeft overgelegd en dit advies verschilt van dat van de geneesheer-diensthoofd, hoort de rechter, in tegenwoordigheid van de advocaat van de zieke, de geneesheren op tegenspraak.

ARTICLE 14

Au terme du maintien, le directeur de l'établissement laisse sortir le malade sauf si, en application de la procédure de l'article 13, il a été jugé que l'hospitalisation sera maintenue pour une nouvelle période qui ne peut dépasser deux ans.

ARTIKEL 14

Na afloop van het verder verblijf ontslaat de directeur van de instelling de zieke, behalve indien met toepassing van artikel 13 is gevonden dat hij voor een nieuwe periode van ten hoogste twee jaar in de instelling zal worden gehouden.

ARTICLE 15
(Art. 14bis Doc. C° n° 1)

Pendant le maintien le malade est surveillé et traité. Le maintien n'exclut pas, conformément à la décision et sous l'autorité du service, des sorties de durée limitée du malade, seul ou accompagné, ni qu'il séjourne à temps partiel dans l'établissement de jour ou de nuit, ni, avec son consentement, une activité professionnelle en dehors du service.

ARTIKEL 15
(Art. 14bis van C° st. nr. 1)

Gedurende het verder verblijf wordt de zieke bewaakt en behandeld. Dit sluit niet uit dat, op grond van de beslissing van een geneesheer van de dienst en onder diens gezag en verantwoordelijkheid, de zieke voor beperkte tijd, alleen of onder begeleiding, kan uitgaan, noch dat hij deeltijds in de instelling verblijft overdag of 's nachts, noch dat hij met zijn instemming beroepsarbeid verricht buiten de dienst.

Sous-section 2
De la postcure

ARTICLE 16
(Art. 15 Doc. C° n° 1)

Pendant le maintien, le médecin-chef de service peut décider à tout moment, avec l'accord du malade et dans un rapport motivé, une postcure en dehors de l'établissement, en précisant les conditions de résidence, de traitement médical ou d'aide sociale. Pendant cette postcure, qui a une durée maximale d'un an, la mesure de maintien subsiste.

Onderafdeling 2
Nazorg

ARTIKEL 16
(Art. 15 van C° st. nr. 1)

Gedurende het verder verblijf kan de geneesheer-diensthoofd te allen tijde, in een gemotiveerd verslag en met instemming van de zieke, een beslissing nemen tot nazorg buiten de instelling, onder bepaling van de voorwaarden inzake verblijfplaats, geneeskundige behandeling of maatschappelijke hulpverlening. Tijdens de nazorg die ten hoogste één jaar mag duren, blijft de maatregel van verder verblijf gehandhaafd.

Le médecin informe de sa décision le malade et le directeur de l'établissement, qui la communique au juge de paix.

Ce dernier la fait notifier aux personnes auxquelles a été notifiée la décision de maintien et en informe les personnes ou autorités à qui cette décision a été communiquée.

De geneesheer brengt zijn beslissing ter kennis van de zieke en van de directeur van de instelling, die haar mededeelt aan de vrederechter.

Deze laatste laat deze beslissing ter kennis brengen van de personen aan wie kennis is gegeven van de beslissing tot verder verblijf en geeft hiervan bericht aan de personen of overheidsorganen aan wie deze beslissing is meegedeeld.

ARTICLE 17
(Art. 16 Doc. C° n° 1)

Pendant la postcure, le médecin-chef de service peut à tout moment :

- 1° mettre fin à la postcure s'il estime que l'état du malade le permet;
- 2° décider la réadmission du malade dans le service si son état mental l'exige ou si les conditions de la postcure ne sont pas respectées. Dans ce cas, les dispositions des deuxième et troisième alinéas de l'article précédent sont applicables.

Sous-section 3
Du transfert à un autre service

ARTICLE 18
(Art. 21 Doc. C° n° 1)

§ 1er.- Durant le maintien, le malade peut, en vue d'un traitement plus approprié, être transféré dans un autre service psychiatrique.

La décision est prise par le médecin-chef de service, d'accord avec le médecin-chef de l'autre service, soit d'initiative, soit à la demande de tout intéressé, soit à la demande d'un médecin-inspecteur compétent des services psychiatriques.

ARTIKEL 17
(Art. 16 van C° st. nr. 1)

Gedurende de nazorg kan de geneesheer-dienstroofd te allen tijde :

- 1° de nazorg doen eindigen indien hij oordeelt dat de toestand van de zieke het toelaat;
- 2° besluiten dat de zieke opnieuw in de dienst zal worden opgenomen omdat zijn geestestoestand zulks vereist of omdat de voorwaarden van de nazorg niet in acht worden genomen. In dat geval zijn de bepalingen van het tweede en derde lid van het voerige artikel mede van toepassing.

Onderafdeling 3
Overbrenging naar een andere dienst

ARTIKEL 18
(Art. 21 van C° st. nr. 1)

§ 1.- Gedurende het verder verblijf kan de zieke, met het oog op een meer geschikte behandeling, naar een andere psychiatrische dienst worden overgebracht.

De beslissing wordt genomen door de geneesheer-dienstroofd in overeenstemming met de geneesheer-dienstroofd van de andere dienst, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van enige belanghebbende, hetzij op verzoek van een bevoegde geneesheer-inspecteur van de psychiatrische diensten.

Le médecin informe de sa décision le malade en lui indiquant qu'il peut former opposition. Il en informe également le directeur de l'établissement; ce dernier communique par pli recommandé la décision du médecin-chef de service au représentant légal du malade, à l'avocat, et le cas échéant, au médecin et à la personne de confiance choisie par le malade, ainsi qu'à la personne qui a demandé la mise en observation.

§ 2.- Le malade, son représentant légal, son avocat ou son médecin, ainsi que le demandeur peuvent, dans les huit jours de l'envoi de la lettre recommandée, s'opposer à la décision ordonnant ou refusant le transfert. L'opposition est formée par requête écrite déposée au greffe de la justice de paix où a été prononcée la mesure. Le juge de paix instruit la demande et statue dans les conditions prévues aux quatre derniers alinéas de l'article 13.

L'exécution de la décision de transfert est suspendue pendant le délai de huit jours et pendant la procédure d'opposition. Les articles 10 et 15 sont applicables.

ARTICLE 19
(Art. 17 Doc. C° n° 1)

§ 1er.- D'initiative ou à la demande de tout intéressé, le médecin-chef de service peut, dans un rapport motivé constatant que l'état du malade ne justifie plus cette mesure, décider qu'il n'y a plus lieu au maintien.

De geneesheer deelt zijn beslissing mee aan de zieke en wijst er hem op dat hij hiertegen verzet kan doen. Hij deelt ze ook mee aan de directeur van de instelling; deze brengt de beslissing van de geneesheer-diensthoofd per aangetekende brief ter kennis van de wettelijke vertegenwoordiger van de zieke, van de advocaat en, in voorkomend geval, van de geneesheer en de vertrouwenspersoon die de zieke heeft gekozen, evenals van de persoon die de opening ter observatie heeft gevraagd.

§ 2.- De zieke, zijn wettelijke vertegenwoordiger, zijn advocaat of zijn geneesheer, evenals de verzeker kunnen zich, binnen acht dagen na de toezending van de aangetekende brief, verzetten tegen de beslissing waarbij de overbrenging wordt gelast of geweigerd. Het verzet wordt gedaan bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van het vrederecht waar tot de maatregel werd besloten. De vrederechter behandelt het verzoek en doet uitspraak op de wijze bepaald in de laatste vier leden van artikel 13.

De uitvoering van de beslissing tot overbrenging wordt opgeschort gedurende de termijn van acht dagen en het verzet. De artikelen 10 en 15 zijn mede van toepassing.

ARTIKEL 19
(Art. 17 van C° st. nr. 1)

§ 1.- De geneesheer-diensthoofd kan, uit eigen beweging of op verzoek van enige belanghebbende, beslissen dat het verder verblijf niet langer nodig is in een gemitiveerd verslag waarin hij vaststelt dat de toestand van de zieke deze maatregel niet langer rechtvaardigt.

§ 2.- La décision prévue à l'article 17, 1°, entraîne la levée de la mesure de maintien.

La mesure de maintien est également levée si aucune réadmission n'a été décidée dans un délai d'un an de postcure.

§ 3.- Le médecin-chef de service informe de sa décision le malade, le procureur du Roi et le directeur de l'établissement.

Ce dernier avertit par lettre recommandée le magistrat qui a pris la décision et le juge de paix saisi, ainsi que la personne qui a demandé la mise en observation.

§ 4.- La décision par laquelle il est mis fin à la mesure de protection est immédiatement exécutée.

§ 2.- De beslissing bedoeld in artikel 17, 1°, brengt de opheffing van de maatregel van verder verblijf mee.

De maatregel van verder verblijf wordt eveneens opgeheven, indien binnen een jaar nazorg niet tot wederopneming is besloten.

§ 3.- De geneesheer-diensthoofd deelt zijn beslissing mee aan de zieke, aan de procureur des Konings en aan de directeur van de instelling.

Deze laatste verwittigt per aangestekende brief de magistraat die de beslissing genomen heeft, de vrederechter voor wie de zaak aanhangig is, evenals de persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd.

§ 4.- De beslissing waarmee aan de beschermingsmaatregel een einde wordt gemaakt, wordt onmiddellijk uitgevoerd.

ARTICLE 20
(Art. 18 Doc. C° n° 1)

Dans les cinq jours de l'envoi de la lettre recommandée communiquant la décision par laquelle le médecin-chef de service met fin au maintien, la personne qui a demandé la mise en observation peut former opposition à cette décision, par requête adressée au juge de paix qui a décidé de la mise en observation et du maintien.

ARTIKEL 20
(Art. 18 van C° st. nr. 1)

De persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd, kan, binnen vijf dagen na de toezending van de aangestekende brief waarin hem wordt medegedeeld dat de geneesheer-diensthoofd het verder verblijf niet langer nodig acht, tegen die beslissing verzet doen, bij verzoekschrift gericht tot de vrederechter die tot plaatsing ter observatie en verder verblijf heeft besloten.

L'intervention d'un avocat, conformément aux dispositions de l'article 7, par. 2, est obligatoire. La convocation du malade mentionne qu'il a le droit de choisir un autre avocat.

Le juge de paix instruit la demande contradictoirement et statue toutes affaires cessantes.

De tussenkomst van een advocaat, overeenkomstig artikel 7, § 2, is verplicht. In de oproeping van de zieke wordt vermeld dat hij het recht heeft een andere advocaat te kiezen.

De vrederechter behandelt het verzoek op tegenspraak en doet uitspraak bij voorrang boven alle andere zaken.

ARTICLE 21
(Art. 19 Doc. C° n° 1)

Lorsque la décision visée à l'article 13 est définitive, le juge de paix peut, à tout moment, procéder à sa révision, soit d'office, soit à la demande du malade ou de tout intéressé.

La demande doit être étayée par une déclaration d'un médecin.

La personne qui a demandé la mise en observation est partie à la cause.

Le juge de paix prend l'avis du médecin-chef de service, et statue contradictoirement et sous le bénéfice de l'urgence, et de l'application de l'article 20, 2e alinéa.

ARTIKEL 21
(Art. 19 van C° st. nr. 1)

Wanneer de beslissing bedoeld in artikel 13 definitief is, kan de vrederechter, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de zieke of van enige belanghebbende, te allen tijde tot herziening daarvan overgaan.

Het verzoek moet worden gesteund door de verklaring van een geneesheer.

De persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd, is partij in het geding.

De vrederechter wint het advies in van de geneesheer-diensthoofd en neemt onverwijld een beslissing op tegenspraak met toepassing van artikel 20, tweede lid.

ARTICLE 22
(Art. 20 Doc. C° n° 1)

Dès la fin de la mesure de maintien, le mineur, l'interdit ou la personne placée sous statut de minorité prolongée sont à nouveau confiés à la personne sous l'autorité de laquelle ils sont placés.

ARTIKEL 22
(Art. 20 van C° st. nr. 1)

Zodra het verder verblijf beëindigd is, worden de minderjarige, de onbekwaamverklaarde of de persoon onder het statuut van de verlengde minderjarigheid opnieuw toevertrouwd aan de persoon onder wiens gezag zij zijn geplaatst.

Sur demande du médecin-chef de service ou de tout intéressé, le juge de paix qui a pris la décision peut, après avoir pris l'avis du procureur du Roi et entendu le représentant légal du malade, confier celui-ci, dans son intérêt, à une personne autre que son représentant légal. Cette décision reste d'application jusqu'à ce que le juge de paix la rapporte.

Cette décision est notifiée par pli judiciaire au demandeur, au malade et à son représentant légal; elle est portée à la connaissance du procureur du Roi et du juge de paix dans le ressort duquel le malade est inscrit au registre de la population ou à celui des étrangers.

Les personnes mises à la disposition du gouvernement en exécution de l'article 40 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, restent sous le coup de cette mesure.

Op verzoek van de geneesheerdiensthoofd of van enige belanghebbende kan de vrederechter die de beslissing heeft genomen, de zieke in diens belang toevertrouwen aan een andere persoon dan zijn wettelijke vertegenwoordiger, na het advies te hebben ingewonnen van de procureur des Konings en na de wettelijke vertegenwoordiger te hebben gehoord. Deze beslissing blijft van kracht tot ze door de vrederechter wordt ingetrokken.

Van die beslissing wordt bij gerechtsbrief kennis gegeven aan de verzoeker, aan de zieke en aan zijn wettelijke vertegenwoordiger; zij wordt meegedeeld aan de procureur des Konings en aan de vrederechter in wiens rechtsgebied de zieke is ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister.

Voor de personen die ter beschikking van de regering zijn gesteld met toepassing van artikel 40 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, blijft die terbeschikkingstelling gehandhaafd.

CHAPITRE III DES SOINS EN MILIEU FAMILIAL

Section 1ère Des soins

ARTICLE 23 (Art. 22 Doc. C° n° 1)

Lorsque des mesures de protection s'avèrent nécessaires, mais que l'état d'un malade mental et les circonstances permettent néanmoins de le soigner dans une famille, tout intéressé peut présenter, à cet effet, conformément à l'article 5, une requête au juge de paix du domicile ou de la résidence du malade ou, à défaut, au juge de paix du lieu où celui-ci se trouve.

HOOFDSTUK III VERPLEGING IN EEN GEZIN

Afdeling 1 Verpleging

ARTIKEL 23 (Art. 22 van C° st. nr. 1)

Wanneer beschermingsmaatregelen noodzakelijk blijken, maar de toestand van de geesteszieke en de omstandigheden niettemin verpleging in een gezin toelaten, kan te dien einde iedere belanghebbende een verzoekschrift overeenkomstig artikel 5 indienen bij de vrederechter van de woon- of verblijfplaats van de zieke of, bij gebreke daarvan, bij de vrederechter van de plaats waar de zieke zich bevindt.

La demande est instruite conformément aux dispositions des articles 6 et 7.

De vordering wordt behandeld overeenkomstig de artikelen 6 en 7.

ARTICLE 24
(Art. 22bis Doc. C° n° 1)

§ 1er.- Dans les dix jours de la présentation de la requête, le juge de paix statue par un jugement motivé et circonstancié.

S'il fait droit à la demande, il donne mission à une personne déterminée de veiller sur le malade et à un médecin de le traiter.

Cette mesure vaut pour une durée de quarante jours au plus.

§ 2.- La procédure prévue à l'article 8, § 2, est applicable.

ARTIKEL 24
(Art. 22bis van C° st. nr. 1)

§ 1.- Binnen tien dagen na de indiening van het verzoekschrift, doet de vrederechter uitspraak bij een omstandig gemotiveerd vonnis.

Indien hij het verzoek inwilligt, geeft hij opdracht aan een bepaalde persoon de zieke te bewaken en aan een geneesheer de zieke te behandelen.

Deze maatregel geldt voor een termijn van maximum veertig dagen.

§ 2.- De procedure bepaald in artikel 8, § 2, is van toepassing.

Section 2
Du maintien

ARTICLE 25
(Art. 22ter Doc. C° n° 1)

Si l'état du malade justifie son maintien dans la famille à l'expiration du délai de quarante jours, le médecin qui a reçu mission de le traiter adresse, quinze jours au moins avant l'expiration de ce délai, au juge de paix qui a ordonné la mesure de protection, un rapport circonstancié attestant là nécessité du maintien.

La procédure prévue aux articles 7 et 8 est applicable.

Afdeling 2
Verder verblijf

ARTIKEL 25
(Art. 22ter van C° st. nr. 1)

Indien de toestand van de zieke zijn verder verblijf in het gezin na het verstrijken van de termijn van veertig dagen vereist, zendt de geneesheer die belast werd met de behandeling, ten minste vijftien dagen voor het verstrijken van die termijn, aan de vrederechter die de beschermingsmaatregel heeft bevolen, een omstandig verslag dat de noodzaak van verder verblijf bevestigt.

De procedure bepaald in de artikelen 7 en 8 is van toepassing.

Doc. C° 2
Just.

- 18 -

C° st. 2
Just.

Le juge de paix statue toutes affaires cessantes.

Il fixe la durée du maintien, qui ne peut dépasser deux ans.

ARTICLE 26
(Art. 23 Doc. C° n° 1)

Les mesures de traitement et de surveillance prévues aux articles 23, 24 et 25 peuvent être revues ou levées suivant la procédure prévue à l'article 21 sur production d'un certificat médical attestant que la levée de cette mesure est souhaitable.

La personne qui a demandé la mesure de protection est partie à la cause.

Dès la fin de cette mesure, l'article 22 est applicable.

ARTICLE 27
(Art. 27 Doc. C° n° 1)

Si le malade mental est transféré dans un autre canton, le juge de paix qui a pris la décision transmet le dossier à son collègue du canton où le malade est transféré; ce dernier juge devient compétent pour l'application des dispositions du présent chapitre.

De vrederechter doet uitspraak bij voorrang boven alle andere zaken

Hij stelt de duur vast van het verder verblijf, die twee jaar niet te boven mag gaan.

ARTIKEL 26
(Art. 23 van C° st. nr. 1)

De maatregelen van behandeling en bewaking bedoeld in de artikelen 23, 24 en 25 kunnen worden herzien of opgeheven volgens de procedure bepaald in artikel 21, na overlegging van een geneeskundige verklaring waarin bevestigd wordt dat die opheffing wenselijk is.

De persoon die de beschermingsmaatregel heeft gevraagd, is partij in het geding.

Bij het beëindigen van de maatregel is artikel 22 van toepassing.

ARTIKEL 27
(Art. 27 van C° st. nr. 1)

Indien de geesteszieke in een ander kanton wordt geplaatst, stuurt de vrederechter die de beslissing heeft genomen, het dossier aan zijn collega van het kanton waar de zieke naar verwesen wordt; de laatstgenoemde vrederechter wordt bevoegd voor de toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk.

ARTICLE 28
(Art. 24 Doc. C° n° 1)

Le médecin traitant reçoit ou visite le malade régulièrement, lui donne ainsi qu'à la personne désignée pour veiller sur le malade, tous conseils et adresse au juge de paix, au moins une fois l'an, un rapport dans lequel il déclare avoir donné les soins requis et donne son avis sur la nécessité de maintenir la mesure de protection.

ARTIKEL 28
(Art. 24 van C° st. nr. 1)

De behandelende geneesheer ontvangt of bezoekt de zieke op geregelde tijdstippen, verstrekt hem en de persoon die opdracht heeft hem te bewaken alle nuttige raadgevingen en instructies en zendt ten minste eenmaal in het jaar aan de vrederechter een verslag waarin hij verklaart de vereiste verzorging te hebben verstrekt en zijn advies geeft over de noodzaak de beschermingsmaatregel al dan niet te handhaven.

ARTICLE 29
(Art. 25 Doc. C° n° 1)

Le juge rend visite au malade au moins une fois l'an.

ARTIKEL 29
(Art. 25 van C° st. nr. 1)

De rechter bezoekt de zieke ten minste eenmaal in het jaar.

ARTICLE 30
(Art. 26 Doc. C° n° 1)

Si le juge de paix estime que la mesure qu'il a ordonnée est devenue inadéquate, il peut, après avoir pris l'avis du médecin traitant, ou après avoir reçu cet avis, soit modifier cette mesure, soit ordonner une mise en observation dans un service psychiatrique.

Dans le premier cas, l'article 18 est applicable.

Dans le second cas, la procédure prévue aux articles 7 et 8 est applicable.

La mise en observation suspend la mesure de traitement et de surveillance; le maintien met fin à cette mesure.

ARTIKEL 30
(Art. 26 van C° st. nr. 1)

Indien de vrederechter van oordeel is dat de door hem bevolen maatregel niet langer geschikt is, kan hij, na het advies van de behandelende geneesheer te hebben ingewonnen of na dit advies gekregen te hebben, hetzij die maatregel wijzigen, hetzij een opneming ter observatie in een psychiatrische dienst bevelen.

In het eerste geval is artikel 18 van toepassing.

In het tweede geval is de procedure bepaald in de artikelen 7 en 8 van toepassing.

De opneming ter observatie schorst de maatregel van behandeling en bewaking; het verder verblijf heft die maatregel op.

ARTICLE 31
(Art. 28 Doc. C° n° 1)

§ 1er.- Les jugements du juge de paix rendus en application de la présente loi ne sont pas susceptibles d'opposition.

§ 2.- A l'exception des dispositions de l'article 12, le malade, même mineur d'âge, son représentant légal ou son avocat, ainsi que toutes les parties à la cause peuvent appeler des jugements rendus par le juge de paix en application de la présente loi.

Le délai d'appel est de quinze jours à dater de la notification du jugement.

Les jugements rendus en application des articles 8, 9, 13, 21, 24, 25 et 26 sont exécutoires par provision nonobstant appel.

§ 3.- L'appel est formé par requête adressée au président du tribunal de première instance qui fixe la date de l'audience. L'affaire est attribuée à une chambre composée de trois juges.

Le procureur du Roi et le malade assisté d'un avocat et, le cas échéant, du médecin-psychiatre de son choix sont entendus.

Les débats ont lieu en chambre du conseil, sauf demande contraire du malade ou de son avocat.

Lorsqu'il s'agit des décisions prises en application des articles 13, 20, 21, 25 et 26, les mesures de protection prises à l'égard du malade, prennent immédiatement fin, à défaut pour le tribunal d'avoir statué sur la requête dans le mois de son dépôt, fût-ce en ordonnant une mesure d'instruction.

ARTIKEL 31
(Art. 28 van C° st. nr. 1)

§ 1.- Tegen de vonnissen door de vrederechter gewezen met toepassing van deze wet kan geen verzet worden gedaan.

§ 2.- Onvermindert de bepalingen van artikel 12 kunnen de zieke, zelfs al is deze minderjarig, zijn wettelijke vertegenwoordiger of zijn advocaat, evenals alle partijen in het geding hoger beroep instellen tegen de vonnissen door de vrederechter gewezen met toepassing van deze wet.

De termijn van hoger beroep is vijftien dagen te rekenen van de kennisgeving van het vonnis.

De vonnissen gewezen met toepassing van de artikelen 8, 9, 13, 21, 24, 25 en 26 zijn, niettegenstaande hoger beroep, uitvoerbaar bij voorraad.

§ 3.- Het hoger beroep wordt ingesteld bij verzoekschrift gericht tot de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, die de datum van de zitting bepaalt. De zaak wordt toegewezen aan een kamer met drie rechters.

De procureur des Konings en de zieke bijgestaan door een advocaat en, in voorkomend geval, door de geneesheer-psychiater van zijn keuze, worden gehoord.

De zaak wordt in raadkamer behandeld, tenzij de zieke of zijn advocaat vragen dat dit niet gebeurt.

Betreft het beslissingen gewezen met toepassing van de artikelen 13, 20, 21, 25 en 26, dan lopen de maatregelen ter bescherming van de zieke onmiddellijk ten einde, indien de rechtbank over het verzoekschrift geen uitspraak heeft gedaan binnen een maand na de indiening, zij het door het gelasten van een onderzoeksmaatregel.

Un même délai d'un mois court du jour où a été accomplie cette mesure d'instruction, sans que le délai total dans lequel le tribunal est appelé à statuer par un jugement définitif puisse dépasser trois mois.

L'affaire est fixée à la demande de la partie la plus diligente.

§ 4.- Le greffier notifie le jugement aux parties par pli judiciaire et, en application du § 3, quatrième et cinquième alinéas, il notifie également par pli judiciaire l'absence de jugement.

Il envoie une copie non signée du jugement ou la notification de l'absence de jugement aux conseils et, le cas échéant, au représentant légal, au médecin et à la personne de confiance du malade.

§ 5.- Le cas échéant, le greffier notifie par pli judiciaire le jugement ou l'absence de jugement au directeur de l'établissement.

Een zelfde termijn van een maand gaat in op de dag waarop die onderzoeksmaatregel is voltrokken; de totale termijn waarbinnen de rechtbank een definitief vonnis moet nemen, mag echter drie maanden niet te boven gaan.

De zaak wordt vastgesteld op verzoek van de meest gerede partij.

§ 4.- De griffier geeft aan de partijen bij gerechtsbrief kennis van het vonnis en bij toepassing van § 3, vierde en vijfde lid, geeft hij bij gerechtsbrief kennis van het ontbreken van een vonnis.

Hij zendt een niet-ondertekend afschrift van het vonnis of kennisgeving van het ontbreken van een vonnis aan de raadslieden en in voorkomend geval aan de wettelijke vertegenwoordiger, de geneesheer en de vertrouwensman van de zieke.

§ 5.- De griffier geeft in voor-komend geval bij gerechtsbrief kennis van het vonnis of van het ontbreken van een vonnis aan de directeur van de instelling.

CHAPITRE V
DISPOSITIONS GENERALES

ARTICLE 32
(Art. 30 Doc. C° n° 1)

§ 1er.- Tout malade mental est traité dans des conditions respectant sa liberté d'opinion ainsi que ses convictions religieuses et philosophiques et dans des conditions qui favorisent sa santé physique et mentale, ses contacts familiaux et sociaux ainsi que son épanouissement culturel.

HOOFDSTUK V
ALGEMENE BEPALINGEN

ARTIKEL 32
(Art. 30 van C° st. nr. 1)

§ 1.- Iedere geesteszieke wordt behandeld met eerbiediging van zijn vrijheid van mening, van zijn godsdienstige en filosofische overtuiging en op zulke wijze dat zijn lichamelijke en geestelijke gezondheid, zijn sociale en gezinscontacten alsmede zijn culturele ontwikkeling in de hand worden gewerkt.

§ 2.- Aucune requête ou réclamation faite par le malade et adressée à l'autorité judiciaire ou administrative et aucune correspondance adressée au malade ou par le malade ne peut être retenue, ouverte ou supprimée.

Dans tout service psychiatrique, le malade peut recevoir la visite de son avocat, du médecin de son choix et, conformément au règlement d'ordre intérieur, de la personne de confiance ou, sauf contre-indication médicale, de toute autre personne.

Le médecin choisi par le malade et son avocat peuvent se faire présenter le registre prévu à l'article 10.

Ceux-ci peuvent obtenir d'un médecin du service tous renseignements utiles de nature à apprécier l'état du malade. En outre, le médecin choisi par le malade, peut prendre connaissance du dossier médical en présence d'un médecin du service.

ARTICLE 33
(Art. 31 Doc. C° n° 1)

Le contrôle du respect de la présente loi dans les services psychiatriques est exercé par le procureur du Roi et le juge de paix du lieu du service, ainsi que par les médecins-inspecteurs-psychiatres désignés à cette fin par les autorités compétentes en vertu des articles 59bis et 59ter de la Constitution. Les magistrats et les médecins investis de cette mission par les autorités compétentes, ainsi que les experts désignés par le tribunal, ont accès aux services psychiatriques; ils peuvent se faire présenter les dossiers médicaux, les registres tenus en exécution de la présente loi et tous documents nécessaires à l'exécution de leur mission.

§ 2.- Verzoekschriften of klachten uitgaande van de zieke en gericht tot de gerechtelijke of administratieve overheden of brieven aan of van de zieke mogen niet worden ingehouden, geopend of vernietigd.

In iedere psychiatrische dienst kan de zieke het bezoek ontvangen van zijn advocaat, van de door hem gekozen geneesheer en, overeenkomstig het huishoudelijk reglement, van een vertrouwenspersoon of, behoudens geneeskundige contra-indicatie, van iedere andere persoon.

De door de zieke gekozen geneesheer en de advocaat van de zieke kunnen zich het register bedoeld in artikel 10, doen voorleggen.

Zij kunnen van een geneesheer van de dienst alle inlichtingen verkrijgen die nuttig zijn voor de beoordeling van de toestand van de zieke. Bovendien kan de door de zieke gekozen geneesheer, in tegenwoordigheid van een geneesheer van de dienst, het geneeskundig dossier inzien.

ARTIKEL 33
(Art. 31 van C° st. nr. 1)

Het toezicht op de naleving van deze wet in de psychiatrische diensten wordt uitgeoefend door de procureur des Konings en de vrederechter van de plaats waar de dienst gelegen is, alsook door de geneesheren-inspecteurs-psychiaters hier toe aangewezen door de overheden bevoegd krachtens de artikelen 59bis en 59ter van de Grondwet. De magistraten en de geneesheren die hiertoe opdracht hebben gekregen van de bevoegde overheden, alsmede de deskundigen aangewezen door de rechtbank, hebben toegang tot de psychiatrische diensten; zij kunnen zich de geneeskundige dossiers doen overleggen, evenals de registers gehouden ter uitvoering van deze wet en alle stukken die zij nodig hebben voor het volbrengen van hun taak.

ARTICLE 34
(Art. 32 Doc. C° n° 1)

Les frais de transport et de séjour des magistrats, les frais et honoraires des experts et du médecin choisi par le malade, ainsi que les taxes de témoins sont avancés en faveur des requérants selon les règles prévues au règlement général sur les frais de justice en matière répressive.

Les frais de transport, d'admission, de séjour et de traitement dans un service psychiatrique ou dans une famille ainsi que ceux du transfert éventuel à un autre service sont à charge du malade.

Les jugements du juge de paix et du tribunal n'emportent condamnation au paiement des frais de justice que si la demande n'émane pas du malade lui-même et que le juge l'estime injustifiée.

ARTICLE 35
(Art. 33 Doc. C° n° 1)

Le Roi peut :

1° déterminer les conditions spécifiques auxquelles doit répondre tout service psychiatrique, sans préjudice des normes et conditions imposées par la loi sur les hôpitaux, et notamment :

a) les conditions dans lesquelles les services agréés à cet effet par les autorités compétentes en matière de politique de la santé en vertu des articles 59bis et 59ter de la Constitution, sont tenus de recevoir les malades mentaux faisant l'objet d'une mesure de protection.

ARTIKEL 34
(Art. 32 van C° st. nr. 1)

De reis- en verblijfkosten van de magistraten, de kosten en het ereloon van de deskundigen en van de door de zieke gekozen geneesheer, evenals het getuigengeld, worden ten voordele van de verzoekers voorgeschoten op de wijze bepaald in het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken.

De kosten van vervoer, opneming, verblijf en behandeling in een psychiatrische dienst of in een gezin, en van eventuele overbrenging naar een andere dienst, komen ten laste van de zieke.

De vonnissen van de vrederechter en van de rechtbank veroordelen alleen dan in de gerechtskosten wanneer de vordering niet uitgaat van de zieke en de rechter ze ongegrond acht.

ARTIKEL 35
(Art. 33 van C° st. nr. 1)

De Koning kan :

1° de specifieke voorwaarden bepalen, onverminderd de normen en voorwaarden opgelegd door de wet op de ziekenhuizen, waaraan iedere psychiatrische dienst moet voldoen, meer bepaald :

a) de voorwaarden waaronder de diensten, erkend door de overheden bevoegd voor het gezondheidsbeleid op grond van de artikelen 59bis en 59ter van de Grondwet, de geesteszieken ten aanzien van wie een beschermingsmaatregel is genomen, moeten opnemen.

b) la qualification, le mode de rémunération, de désignation et de révocation des médecins-chefs de service psychiatrique habilités à prendre les décisions prévues dans la présente loi, ainsi que les conditions dans lesquelles ils accomplissent leur mission.

Ces médecins ne peuvent être relevés de leur mission qu'en cas de négligence grave ou de violation de leurs obligations légales ou conventionnelles, mais en aucun cas du seul fait des décisions prises en conformité avec les prescriptions de la présente loi.

c) des mesures à prendre pour assurer le transport vers un service psychiatrique des malades dont la mise en observation est ordonnée, de ceux qui doivent être réhospitalisés au cours d'une postcure ou transférés dans un autre service.

2° Régler :

a) les modalités de la tenue du registre prévu à l'article 10;

b) les mesures à prendre pour assurer la continuité des soins en cas de retrait de l'agrément du service.

3° Fixer les modalités de la mise en observation et du maintien y compris la postcure, ainsi que celles de la convention à conclure entre l'institution à laquelle appartient le service psychiatrique désigné et les services qui assurent la coordination de la prise en charge en postcure.

4° Déterminer les conditions dans lesquelles un malade peut être soigné dans une famille.

b) de kwalificatie, de wijze van bezoldiging, aanwijzing en intrekking van de aanwijzing van de geneesheren-diensthoofd van de psychiatrische diensten die gemachtigd zijn om de beslissingen bedoeld in deze wet te nemen, alsmede de voorwaarden waaronder zij hun opdracht uitvoeren.

Deze geneesheren kunnen slechts ontslagen worden in geval van grove nalatigheid of schending van hun wettelijke of conventionele verplichtingen, maar in geen enkel geval voor beslissingen genomen in overeenstemming met de bepalingen van deze wet.

c) de maatregelen die genomen moeten worden om het vervoer naar een psychiatrische dienst te verzekeren van zieken wier opneming ter observatie werd bevolen, van zieken die gedurende een periode van nazorg opnieuw moeten worden opgenomen of overgebracht naar een andere dienst.

2° Regelen :

a) de wijze waarop het in artikel 10 bedoelde register wordt gehouden;

b) de maatregelen die bij intrekking van de erkenning van de dienst moeten worden getroffen om de continuïteit in de verzorging te verzekeren.

3° Nadere regels stellen voor de opneming ter observatie en het verder verblijf en de nazorg, evenals voor de overeenkomst die moet worden gesloten tussen de ziekenhuizen waartoe de aangewezen psychiatrische dienst behoort en de diensten die gedurende de nazorg de coördinatie van de opvang waarnemen.

4° De voorwaarden bepalen waaronder een zieke verpleegd kan worden in een gezin.

CHAPITRE VI
DISPOSITIONS PENALES

ARTICLE 36
(Art. 34 Doc. C° n° 1)

Sans préjudice de l'application des articles 147, 155, 156 et 434 à 438 du Code pénal, sont punies d'un emprisonnement de un jour à sept jours et d'une amende de un franc à vingt-cinq francs ou d'une de ces peines seulement les infractions aux articles suivants de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution :

- art. 5, § 2, dernier alinéa;
- art. 8, § 3, deuxième alinéa;
- art. 9, quatrième alinéa;
- art. 10;
- (art. 12, 3°);
- art. 14;
- art. 15;
- (art. 16, dernier alinéa);
- art. 18 (§ 1er, dernier alinéa), , § 2, dernier alinéa;
- art. 19 (§ 3), , § 4;
- art. 28;
- art. 32;
- (art. 33);
- art. 35.

Si ces infractions ont été commises intentionnellement, le coupable sera puni d'un emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende de vingt-six à mille francs, ou d'une de ces peines seulement.

Les dispositions du Livre Ier du Code pénal, y compris celles du chapitre VII et de l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.

HOOFDSTUK VI
STRAFBEPALINGEN

ARTIKEL 36
(Art. 34 van C° st. nr. 1)

Onverminderd de bepalingen van de artikelen 147, 155, 156 en 434 tot 438 van het Strafwetboek wordt gestraft met gevangenisstraf van een dag tot zeven dagen en met geldboete van een frank tot vijfentwintig frank of met een van die straffen alleen, de overtreding van de volgende bepalingen van deze wet en de uitvoeringsbesluiten daarvan :

- art. 5, § 2, laatste lid;
- art. 8, § 3, tweede lid;
- art. 9, vierde lid;
- art. 10;
- (art. 12, 3°);
- art. 14;
- art. 15;
- (art. 16, laatste lid);
- art. 18 (§ 1, laatste lid), , § 2, laatste lid;
- art. 19 (§ 3), , § 4;
- art. 28;
- art. 32;
- (art. 33);
- art. 35.

Indien het misdrijf met opzet is gepleegd, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van zesentwintig frank tot duizend frank of met een van die straffen alleen.

De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn mede van toepassing op de misdrijven omschreven in deze wet.

CHAPITRE VII

DISPOSITIONS MODIFICATIVES OU ABROGATOIRES

ARTICLE 37 (Art. 36 Doc. C° n° 1)

§ 1er.- L'article 838 du Code civil, modifié par la loi du 10 octobre 1967, est remplacé par la disposition suivante :

"Si tous les cohéritiers ne sont pas présents ou représentés par un mandataire de leur choix, ou s'il y a parmi eux des interdits, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, ou des mineurs, même émancipés, ou si la succession est acceptée sous bénéfice d'inventaire, le partage doit être fait dans les formes prévues à l'article 1206 du Code judiciaire."

§ 2.- L'article 594, 15°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"15° sur les demandes dont il est saisi en vertu de la loi relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 3.- L'article 598, 1°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"1° aux ventes des biens immeubles et aux partages auxquels sont intéressés des mineurs, des interdits, des absents, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux."

HOOFDSTUK VII

WIJZIGINGS- EN OPHEFFINGSBEPALINGEN

ARTIKEL 37 (Art. 36 van C° st. nr. 1)

§ 1.- Artikel 838 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd door de wet van 10 oktober 1967, wordt vervangen door de volgende tekst :

"Wanneer niet alle medeërfgenamen aanwezig of door een lasthebber van hun keuze vertegenwoordigd zijn of wanneer zich onder hen onbekwaamverklaarden, personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, of, zelfs ontvoogde, minderjarigen bevinden of indien de nalatenschap onder voorrecht van boedelbeschrijving is aanvaard, moet de verdeling geschieden in de vorm bepaald in artikel 1206 van het Gerechtelijk Wetboek."

§ 2.- Artikel 594, 15°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"15° over de verzoeken die bij hem worden ingediend krachtens de wet betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke."

§ 3.- Artikel 598, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"1° bij openbare verkoopingen van onroerende goederen en bij verdelingen waarmee het belang gemoeid is van minderjarigen, onbekwaamverklaarden, afwezigen en personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke."

§ 4.- L'article 627, 6°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"6° selon le cas, le juge du domicile ou de la résidence du malade, ou, à défaut, le juge du lieu où le malade se trouve (, ou, dans les cas où il en est ainsi décidé par la présente loi, le juge du lieu où le malade est soigné ou a été placé), lorsqu'il s'agit de demandes formulées en vertu de la loi relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 5.- L'article 764, 2°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"2° les demandes relatives à l'envoi en possession des biens d'un absent, à la tutelle d'un mineur ou d'un interdit, à l'administration des biens d'une personne qui fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 6.- L'article 1150, deuxième alinéa, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"Si le requérant est mineur non émancipé, s'il est interdit ou s'il se trouve sous le statut de minorité prolongée, la requête est introduite par son représentant légal.

"Si le requérant majeur ou mineur émancipé fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux ou s'il est interné sans être interdit, la requête est introduite par lui-même ou par son administrateur provisoire."

§ 4.- Artikel 627, 6°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"6° naar gelang van het geval, de rechter van de woon- of verblijfplaats van de zieke, of bij gebreke daarvan, de rechter van de plaats waar de zieke zich bevindt (, of in de gevallen waar dit aldus door die wet wordt bepaald, de rechter van de plaats waar de zieke wordt verzorgd of geplaatst is) wan-neer het gaat om vorderingen ingesteld krachtens de wet op de bescherming van de persoon van de geesteszieke."

§ 5.- Artikel 764, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"2° de vorderingen betreffende de inbezitstelling van goederen van een afwezige, de voogdij over een minderjarige of een onbekwaamverklaarde, het beheer over de goederen van een persoon ten aanzien van wie een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke."

§ 6.- Artikel 1150, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"Indien de verzoeker een niet-ontvoogde minderjarige is, een onbekwaamverklaarde of een persoon die zich bevindt onder statuut van verlengde minderjarigheid, wordt het verzoekschrift ingediend door zijn wettelijke vertegenwoordiger.

"Indien ten aanzien van de meerjarige of ontvoogde minderjarige verzoeker een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke of indien hij gefinterneerd doch niet onbekwaamverklaard is, wordt het verzoekschrift ingediend door hemzelf of door zijn voorlopige bewindvoerder."

§ 7.- L'article 1186, alinéa premier, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"Lorsqu'il y a lieu de procéder à l'aliénation d'immeubles appartenant en tout ou en partie à des mineurs, à des interdits ou à des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, leurs représentants légaux sont tenus de demander au conseil de famille l'autorisation d'y procéder."

§ 8.- L'article 1187, alinéa premier, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"Lorsque des immeubles appartiennent en copropriété à des mineurs, des interdits, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, ou à des personnes internées par application de la loi de défense sociale, et à d'autres personnes, ces dernières, si elles veulent procéder à la vente, peuvent s'adresser par requête au tribunal de première instance afin d'y être autorisées."

§ 9.- L'article 1225 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

"Les dispositions du présent chapitre à l'égard des partages auxquels des mineurs sont intéressés sont pareillement applicables aux partages auxquels sont intéressés des interdits, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des

§ 7.- Artikel 1186, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"Wanneer overgegaan moet worden tot vervreemding van onroerende goederen die geheel of ten dele toebehoren aan minderjarigen, onbekwaamverklaarden of aan personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, zijn hun wettelijke vertegenwoordigers gehouden daartoe machtiging te vragen aan de familie-raad."

§ 8.- Artikel 1187, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"Wanneer onroerende goederen in medeigendom toebehoren aan minderjarigen, onbekwaamverklaarden, personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, of aan personen die gefnterneerd zijn ingevolge de wet op de bescherming der maatschappij en aan andere personen, dan kunnen dezen, indien zij willen verkopen, zich bij verzoekschrift wenden tot de rechtbank van eerste aanleg om daartoe te worden gemachtigd."

§ 9.- Artikel 1225 van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst :

"De bepalingen van dit hoofdstuk betreffende verdelingen waarbij minderjarigen belang hebben, zijn eveneens van toepassing op de verdelingen waarmee het belang gemoeid is van onbekwaamverklaarden, van personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon

malades mentaux, des personnes internées par application de la loi de défense sociale et des absents."

§ 10.- A l'article 162 de l'arrêté royal n° 64 du 30 novembre 1939 contenant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, confirmé par la loi du 16 juin 1947, le 18°, modifié par l'article 8 de la loi du 13 août 1947 et par l'article 35 de la loi du 23 décembre 1958, est remplacé par la disposition suivante :

"18° les actes, jugements et arrêts relatifs aux procédures instituées par la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 11.- L'article 59 - (1), 32°, du Code des droits de timbre est remplacé par la disposition suivante :

"32° les actes relatifs aux procédures instituées par la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux."

§ 12.- L'article 43 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse est remplacé par la disposition suivante :

"A l'égard d'un mineur, le juge de paix prend les mesures de protection prévues par la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, en respectant les dispositions de cette loi.

"A partir du moment où un mineur est mis en observation dans un service psychiatrique ou soigné dans une famille, et aussi longtemps que dure le maintien, l'application de la présente loi est suspendue, sauf en ce qui concerne l'application de l'article 36, 4°."

van de geesteszieke, van personen die gefinterneerd zijn ingevolge de wet op de bescherming van de maatschappij en van afwezigen."

§ 10.- In artikel 162 van het koninklijk besluit nr. 64 van 30 november 1939 houdende het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, bekrachtigd bij de wet van 16 juni 1947, wordt het 18°, gewijzigd bij artikel 8 van de wet van 13 augustus 1947 en artikel 35 van de wet van 23 december 1958, vervangen door de volgende bepaling :

"18° akten, vonnissen en arresten inzake procedures ingesteld bij de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke."

§ 11.- Artikel 59 - (1), 32°, van het Wetboek der zegelrechten wordt vervangen door de volgende tekst :

"32° de akten betreffende procedures ingesteld door de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke."

§ 12.- Artikel 43 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming wordt vervangen door de volgende tekst :

"Ten aanzien van een minderjarige treft de vrederechter de beschermingsmaatregelen bepaald in de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, met inachtneming van de bepalingen van die wet.

"Vanaf het ogenblik dat een minderjarige ter observatie wordt opgenomen in een psychiatrische dienst of wordt verpleegd in een gezin en zolang het verder verblijf duurt, wordt de toepassing van deze wet opgeschort, behalve wat betreft artikel 36, 4°."

§ 13.- Sont abrogés :

- a) Sans préjudice des dispositions qui, en vertu de la loi du 8 août 1980, relèvent de la compétence des Communautés, la loi du 18 juin 1850 sur le régime des aliénés, modifiée par la loi du 28 décembre 1873, par les arrêtés royaux du 1er juin 1874, du 29 juillet et du 14 août 1933 et par la loi du 10 octobre 1967, à l'exception du chapitre VII, modifié par la loi du 7 avril 1964 et celle du 7 mai 1973;
- b) les termes "les aliénés séquestrés" de l'article 7, 1°, 2e alinéa, du Code électoral.

§ 13.- Opgeheven worden :

- a) Onverminderd de bepalingen die krachtens de wet van 8 augustus 1980 tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren, de wet van 18 juni 1850 op de regeling der krankzinnigen, gewijzigd bij de wet van 28 december 1873, bij de koninklijke besluiten van 1 juni 1874, 29 juli en 14 augustus 1933, met uitzondering van hoofdstuk VII, gewijzigd bij de wetten van 7 april 1964 en 7 mei 1973;
- b) de woorden "de afgezonderde krankzinnigen" in artikel 7, 1°, tweede lid, van het Kieswetboek.

CHAPITRE VIII

DISPOSITIONS FINALES ET TRANSITOIRES

ARTICLE 38 (Art. 37 Doc. C° n° 1)

La présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi et au plus tard un an après sa publication au Moniteur belge.

ARTICLE 39 (Art. 37bis Doc. C° n° 1)

Par dérogation à l'article 38, toute mesure de privation de liberté prise en vertu des lois des 18 juin 1850, 28 décembre 1873 et 29 juillet 1933 sera levée de plein droit à l'expiration d'un délai d'un an à partir de l'entrée en vigueur de la présente loi, à moins d'être remplacée par une mesure prise en vertu des articles 13 ou 25 de la présente loi.

ARTICLE 40 (Art. 37ter Doc. C° n° 1)

Les médecins en fonction au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi et qui relevaient du Fonds spécial institué par l'arrêté royal du 4 juin 1920 sont assurés d'un régime pécuniaire au moins équivalent à celui dont ils bénéficiaient auparavant.

Les arrêté royaux pris en application de l'article 35 de la présente loi sont applicables.

HOOFDSTUK VIII

SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN

ARTIKEL 38 (Art. 37 van C° st. nr. 1)

Deze wet treedt in werking op de datum bepaald door de Koning, en uiterlijk één jaar na haar bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

ARTIKEL 39 (Art. 37bis van C° st. nr. 1)

In afwijking van artikel 38 wordt elke maatregel van vrijheidsbeneming die is genomen krachtens de wetten van 18 juni 1850, 28 december 1873 en 29 juli 1933, van rechtswege opgeheven bij het verstrijken van een termijn van één jaar te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet, behalve wanneer die maatregel wordt vervangen door een krachtens de artikelen 13 of 25 genomen maatregel.

ARTIKEL 40 (Art. 37ter van C° st. nr. 1)

De geneesheren die in dienst zijn bij de inwerkingtreding van deze wet en ressorteren onder het bij koninklijk besluit van 4 juni 1920 opgericht Bijzonder Fonds, verkrijgen een ten minste even gunstige bezoldigingsregeling als zij tevoren hebben genoten.

De met toepassing van artikel 35 van deze wet genomen koninklijke besluiten zijn op hen van toepassing.

DOC. C° 2
Just.

- 32 -

C° st. 2
Just.

ARTICLE 41
(Art. 38 Doc. C° n° 1)

Les registres tenus en application de l'article 22 de la loi du 18 juin 1850, modifiée par la loi du 28 décembre 1873, sont conservés dans chaque service psychiatrique sous la responsabilité du directeur de l'établissement.

ARTIKEL 41
(Art. 38 van C° st. nr. 1)

De registers gehouden overeenkomstig artikel 22 van de wet van 18 juni 1850, gewijzigd door de wet van 28 december 1873, moeten in elke psychiatrische dienst bewaard worden onder de verantwoordelijkheid van de directeur van de instelling.
